

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmi Yedinci İctima

2 . 4 . 1340 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	228	nun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası.	229
2. — EVRAKI VARİDE	228	2. — Piyade Yüzbaşı İstanbul'lu Halit	
Lâyhalar	228	Efendi bin Ahmet Muhtar'ın hidematı fevkalâ-	
1. — Türkiye ve Almanya Hükümetleri mu-		desine mebni takdirname ile taltifi hakkında Baş-	
rahhasları arasında akit ve imza olunan muha-		vekâletten mevрут (3/214) numaralı tezkere ve	
denet muahedenamesinin tasdiki hakkında kanun		Müdafai Milliye Encümeni mazbatası.	229
lâyihası (1/476)	228		
Teklifler	228	3. — İzmit Mebusu Saffet Bey ve Rüfekası-	
1. — Ardahan Mebusu Halit Paşa ve 98 refi-		nın : Mücadeleli Milliyeye iştirak etmeyen mensu-	
kinin; Sadri esbak merhum Talât Paşanın aile ve		bini askeriye hakkında kanuna bir madde mü-	
hemşiresine Hidematı vataniye tertibindem maaş		zeyyele ilâvesine dair (2/230) numaralı teklifi ka-	
tahsisi hakkında teklifi kanunisi (2/331)	228:229	nunisi ve reddine dair Müdafai Milliye Encü-	
2. — Trabzon Mebusu Muhtar Bey ve 50 re-		meni mazbatası,	229:230
fikinin; Trabzon Mebusu Şehit İzzet Bey ailesine		4. — Hapishanelerin idarei umumiyeleri hak-	
Hidematı vataniye tertibinden maaş tahsisi hak-		kında (1/426) numaralı kanun lâyihası ve Dahi-	
kında teklifi kanunisi (2/332)	229	liye Encümeni mazbatası.	230
3. — Tetkiki hesabat için vilâyata izam ola-		Takrirler	230
nacak Divanımuhasebat murakıplerine itası muk-		1. — Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali	
tazi yevmiye ve harcırah hakkında Divanı Mu-		Beylerin; Çal Kazasında vergi ve tapu kuyudatı	
hasebat Riyasetinden mevрут teklifi kanunı		muhterik olduğu cihetle tahrir muamelesinin ye-	
(2/333) ve Büyük Millet Meclisi Riyaseti tez-		niden icrasına dair takriri (4/25 ikinci sene)	230
keresi.	229	2. — Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali	
Mazbatalar	229	Beylerin; Taksimâtı mülkiyenin bir an evvel ik-	
1. — Hükkâm ve mensubini adliyenin kıya-		mâl ve icrası temenniyatına dair takriri (4/26	
feti resmîyeleri hakkında (1/473) numaralı ka-		ikinci sene)	230

	Sayfa		Sayfa
3. — Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali Beylerin; Denizli Vilâyetine mülhak Buldan kazasıyla Günay ve Kadıgün Nahiyelerinde halıcılığın terakkisi için Ticaret Vekâletinin muavenette bulunması temenniyatına mütedair takrir (4/27 ikinci sene)	230	3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD :	231,239
		1. — 1340 senesi Muvazenei Umumiye Kanun lâiyhası (1/296)	231:239,239
		A) Düyunu umumiye bütçesi	231:239
		B) Başvekâlet bütçesi	239:244

BİRİNCİ CELSE

Bed'i müzakerat; saat : 01,50

REİS : Ali Fethi Bey

KÂTİPLER : Ragıp Bey (Zonguldak), Talât Bey (Kangırı).

REİS — Celseyi açıyorum efendiler,

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI :

REİS — Zaptı Sabık Hülâsası okunacak :

YİRMİ ALTINCI İÇTİMA

1 Nisan 1340 Salı

Birinci Celse

Fethi Beyin tahtı riyasetlerinde inikat ederek zaptı sabık hülâsası kıraat ve aynen kabul ve evraki varide ait oldukları mahallere havale edildi. Tarik Bedeli Nakdisi Kanununa müzeyyel lâyiha, müstacel ruznameye alındı. Badchu Ticaret Vekâleti Bütçesinin bakıyei müzakeratına devam olundu. 276 ve 277 nci fasıllar tadilen ve 278 nci fasıl ile alâkadar olan Ergani bakır madenlerine ait Lâyihai Kanuniye ledelmüzakere aynen kabul ve mezkûr madenler işletme tah-

sisatı olarak bütçeye bir milyon liralık bir fasıl ilâve ve fusulü saire keza aynen kabul ve berayı tenefüs celse tatil edildi.

İkinci Celse

Fethi Beyin Riyasetleriyle küşat edilerek Ziraat Vekâleti Bütçesinin müzakeresine başlandı. Heyeti Umumiyesi hakkında ceryan eden müzakere kâfi görüldükten sonra fasıllara geçildi. 338 nci «Mekâtip ve müessesatı ziraiye» faslı bittadil fusulü saire aynen kabul ve Çarşamba günü bermutat içtima edilmek üzere celse tatil edildi.

REİS — Zaptı sabık hülâsası hakkında bir itiraz var mı efndim? (Hayır sesleri) Zaptı sabık hülâsası aynen kabul olundu.

2. — EVRAKI VARİDE :

Lâyhalar

1. — Türkiye ve Almanya hükümetleri murahhasları arasında akit ve imza olunan muhadenet muahedenamesinin tasdiki hakkında kanun lâiyhası (1/476)

REİS — Hariciye Encümenine havale ediyoruz.

Teklifler

1. — Ardahan Mebusu Halit Paşa ve 98 refikinin; Sadrı sabık merhum Tâlât Paşanın aile ve hemşiresine Hidematı vataniye tertibinden maaş tahsisi hakkında teklifi kanunisi (2/331)

REİS — Lâyiha Encümenine havale ediyoruz.

2. — *Trabzon Mebusu Muhtar Bey ve elli refikinin; Trabzon Mebusu Şehit İzzet Bey ailesine Hidemati vataniye tertibinden maaş tahsisi hakkında teklifi kanunisi (2/332)*

REİS — Lâyiha Encümenine havale ediyoruz.

3. — *Tetkiki hesabat için vilâyata izam olunacak Divanımuhasebat murakıplerine itâsı muktazi yevmiye ve harcırah hakkında Divanımuhasebat Riyasetinden mevрут teklifi kanunî (2/333) ve Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi.*

REİS — Divanımuhasebat ve Muvazenei Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

Mazbatalar

1. — *Hükkâm ve mensubini adliyenin kıyafeti resmîyeleri hakkında (1/473) numaralı Kanun Lâyihası ve Adliye Encümeni Mazbatası.*

REİS — Ruznameye alıyoruz.

2. — *Piyade Yüzbaşı İstanbul'lu Halit Efendi bin Ahmet Muhtar'ın hidemati fevkalâdesine mebni takdirname ile taltifi hakkında Başvekâletten mevрут (2/214) numaralı tezkere ve Müdafaai Milliye Encümeni mazbatası:*

REİS — Tezkere ve mazbatayı okuyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Riyaseti Celilesine

16 ncı fırka 43 ncü alay 11 nci bölük kumandanı olup son harekâtı taarruziye ve takibiyede sebkoden hidemati fevkalâdesine mebni bir derece terfii inha olunan Piyade Yüzbaşı İstanbul'lu Halit Efendi bin Ahmet Muhtar'ın (324 - 329) mezkûr inhasının vürüdüden akdem kідemen 1 Eylül 1338'den muteberen Yüzbaşılığa terfii icra kılınmış olduğundan âher suretle taltifi hakkında vürut eden ikinci inhası üzerine takdirname ile taltifi Müdafaai Milliye Vekâletinin 27 . 1 . 1340 tarih ve Muamelâtı Zatiye Dairesi 338 numaralı tezkeresinde işar kılınmakla ifayı muktezasına müsadei Riyaset penahilerini istirham eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

On altıncı fırkaya mensup kırk üçüncü alayın on birinci bölüğü kumandanı olup (Tafurçal) mevzii müstahzarına karşı yapılan harckâtı taarruziyede bölüğünü düşmanın şiddetli ateşi altında kemali şecaat ve hüsnü suretle idare eylediği; alayı, fırkası ve ko-

lordusu kumandanlarının şahadetiyle musaddak bulunan Yüzbaşı Halit Efendi bin Ahmet Muhtar'ın (324 - 329) takdirname ile taltifinin silsilei meratibi askeriye tevfikan inha kıldıldığı ledeltetik anlaşılmış ve inhayı vaki, encümenimizce de muvafıkı usul görülmüş olmakla berayı tasdik Heyeti Umumiyyeye takdim olunur.

Âza	Kâtip
Kastamonu	
Ali Rıza	
Mazbata Muharriri	Müdafaai Milliye
Kütahya	Encümeni Reisi
Mehmet Nuri	Erzurum
Âza	Rüştü
İzmit	Âza
Safvet	Malatya
Âza	Mahmut Nedim
	Âza
	İzmit
	İbrahim Süreyya

REİS — Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatasını reyi âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul olundu.

3. — *İzmit Mebusu Saffet Bey ve rüfekasının; Mücadelei Milliyeye iştirak etmeyen mensubini askeriye hakkındaki kanuna bir maddei müzeyyele ilâvesine dair (2/230) numaralı teklifi kanunisi vüruduna dair Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası.*

REİS — Mazbatayı okuyoruz:

Riyaseti Celileye

Mücadelei Milliyeye iştirak etmemiş olan mensubini askeriyyeye müteallik olup 25 Eylül 1339 tarihli kanunun dairei şumulüne dahil olanlar meyanında iktidar ve ihtisasları dolayısıyla orduda istihdamlarına Erkânı Haribiye Umumiye Riyasetince ve Müdafaai Milliye Vekâletince lüzum gösterilen erkân ve ümera ve zabitanın harekâtı milliye aleyhindeki teşkilâta dahil olmadıkları veya bu uğurda münferiden çalışmadıkları sabit olanların orduda muvazzafen ipka ve istihdamları hakkında kanunu mezkûre bir maddei müzeyyele ilâvesine dair İzmit Mebusu Saffet Bey ile üç refikinin teklifi kanunileri, Lâyiha Encümeninin şayanı müzakere olduğu kararından sonra, Heyeti Umumiyyece encümenimize havale buyrulan mezkûr teklif tetkik ve müzakere olundu.

Müzakeresinden mukaddem evvelâ Erkânı Haribiye Umumiye Riyasetinden ve Müdafaai Milliye Ve-

kâletinden bu teklifi kanununun istihdaf ettiği ümura ve zabitanın kimlerden ibaret olduğu hakkında vaki olan tahriri suallerimiz üzerine riyaset ve vekâleti müşarünileyhadan birer tezkeresi cevabiyeye raptten gönderilen listelerde bazı esami muharrer olup bunlardan Erkânı Harbiye Umumiye Riyasetinin ihtiva etmekte olduğu on altı Erkânı Harbiye ümera ve zabitanının her ne kadar ordunun muktedir ve malûmatlı uzuvlarından oldukları müsellemler ise de teklifi kanununun gaye ve maksadı ittihaz ettiği, mütehassıslardan ibaret değildir.

Dört ismi ihtiva eden Müdafaa-i Milliye Vekâleti listesine gelince; isimleri hizasında mimar ve elektrik ve beton mütehassısı gibi ihtisasları olduğu muharrer ise de Vekâleti müşarünileyhadan tezkeresindeki «Mütehassıs olmaları sebebiyle tekrar sınıfı muvazafaya nakillerini icap ettirecek derecede mühim mütehassıslar mevcut değilse de şayet Meclisce emsalinin istisnası kabul ediliyorsa mağdur kalmamaları için ipka ve istihdamlar...» Beyanat üzerine bu dört zatin de teklifi kanununun maksudunu teşkil edemeyeceğine encümenimiz kanaat hâsıl etmiştir.

Keyfiyet İedelmüzakere Encümenimiz ordumuzda yerlerine başkalarının ikâmesi mümkün olamayacak derecede vücutlarına, ihtisas noktai nazarından, lüzumu katî görülenlerinin ipkalarına ve mevzuubahis teklifi kanunî mucibince istisnalarına esas itibarıyla taraftar ise de makamâtı resmîyei aidesinden vaki olan marûlarz tahkikata binaen orduda 25 Eylül 1339 tarihli Kanunun dairei şümülüne dahil olabilecekler arasında bu kabil ümera ve zabitanın tesadüf edilemediği anlaşmış ve her ne kadar Erkânı Harbiye Umumiye Riyaseti listesindeki Erkânı Harbiye sınıfına mensup ümera, zabitan orduca vücutlarından istifade olunacak zevattan iseler de mumailiyhimin umuma seyyanen tatbiki mecburi olan kanundan istisnaları emri adaletle kabili tevfiğ olamayacağı ve kanunun hüküm ve mahiyetini dışarı zarf edeceği şüphesiz bulunduğundan işbu teklifi kanunun reddine encümenimizce müteffakan karar verildi.

Aza	Kâtip
	Sıirt
Ali	Mahmut
	Müdafaa-i Milliye
Mazbata Muharriri	Encümeni Reisi
Kütahya	Erzurum
Mehmet Nuri	Rüştü

Aza	
Teklif sahibiyim	
karara muhalifim	Aza
İzmit	Malatya
Saffet	Mahmut Nedim
Aza	Aza
Gaziantep	Tekfurdağı
Kılıç Ali	Cemil

REİS — Müdafaa-i Milliye Encümeni Mazbatasını reyî âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olundu efendim.

4. — *Hapishanelerin idare-i umumiyeleeri hakkında (1/426) numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası,*

REİS — Ruznameye alındı. Efendim! Encümen tarafından bunun hakkında müstaceliyet teklifi vardır.

REFET BEY (Bursa) — Hapishanelerin ıslahı için konulan tahsisatın sarfı, bu lâyihamın iktisabı kanunîyet etmesine vabeste bulunuyor. Onun için bu lâyiha kanunîyenin müstaceliyetle müzakeresini, Dahiliye Encümeni teklif ediyor.

REİS — Efendim, bu lâyihamın müstaceliyetle müzakeresini kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın.. Kabul edildi efendim.

Takrirler

1. — *Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali Beylerin; Çal kazasında vergi ve tapu kuyudatı muhterik olduğu cihetle tahrir muamelesinin yeniden icrasına dair takriri (4/25 ikinci sene),*

REİS — Başvekâlete havale ediyoruz.

2. — *Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali Beylerin, taksimatı mülkiyenin biran evvel ikmal ve icrası temenniyatına dair takriri, (4/26 ikinci sene)*

REİS — Başvekâlete gönderiyoruz.

3. — *Denizli Mebusu Yusuf ve Necip Ali Beylerin; Denizli Vilâyetine mülhak Buldan kazasıyla Günay ve Kadıgün nahiyelerinde halıcılığın terakki-i için Ticaret Vekâletinin mavenette bulunması temenniyatına mütedair takriri (4/27 iki sene)*

REİS — Başvekâlete havale olunmuştur.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD :

1. — 1340 senesi Muvazenei Umumiye kanunu lâyihası (1/296) (1)

I - DÜYUNU UMUMİYE BÜTÇESİ :

REİS — Efendim, bugünkü ruznamemizde Düyunu Umumiye ve Başvekâlet bütçeleri vardır. Başvekil Paşa Hazretleri henüz teşrif etmedikleri için Düyunu Umumiye bütçesinin müzakeresine başlayalım.

EKREM BEY (Rize) — Reis Beyefendi, bendezinin bir takririm vardı. Bu Düyunu Umumiye bütçesiyle beraber müzakere edilecekti.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Efendiler, Düyunu Umumiyenin Türklüğün imhası için teşkil edilmiş ne kadar zalim bir idare olduğu hepimizin malûmudur. Bu idare İmparatorluğun birtakım suiistimalât ve israfatı neticesi olarak boyunumuza sarılmış bir yılanıdır. Bunun idamei mevcudiyeti istiklâlimize münafidir. İktisaden Avrupa istilâsının takviyesi için vatanımızın dâhilinde icrayı şenaatle varidatımızı istediği gibi israf eden birtakım Rum ve Ermeniden başka ecnebi tebaalarını da idarei merkeziye denilen bir merkeze yerleştirerek, fesat ocağını muhtelif şuebatına yerleştirerek, Türkün parasıyla Türkün zararına icrayı sanat etmektedirler. Efendiler! Eğer Düyunu umumiye meselesini bu defa da esasından halletmezsek yine milletin birçok milyonları bunlar tarafından, hem de Hükümet ve mükaddes Cumhuriyetimiz aleyhinde sarf edileceği şüphesizdir. Bu müessese, Ferit Hükümetine ikrazatta bulunarak Mücadalei Milliyemizi akim bırakmaya bilfiil müzahir olmuştur. İstanbul, hududu millimize dahil olduğu bir sırada - Bu noktaya bilhassa nazarı dikkati âlinizi celbederim - münhalâta Hükümeti Cumhuriye aleyhinde bulunabilecekler bililtizam tayin edildiği gibi birtakım Rum ve ecnebler de elyevm istihdam edilmektedir. Maliyeden Düyunu Umumiye verilen aşarın yüzde beşleri tamamiyle zinüfus ecneblerin keselerine girdiği, tuz ihracat masrafindan Rum ve Ermenilere açıktan açığa ihsanlar yapılarak, amele masrafı namıyla kaydedildiği mühakkaktır. Memaliki ecnebiyeden getirilen birtakım mütekaît ecneblere yüksek maaşlar verildiği gibi, elleri mefluç bir Fransız da elyevm bir şube müdüriyetinde istihdam edilmektedir. Hükümet birtakım Yunan-

(1) Bütçe lâyihası 27 nci İştima zabıt ceridesinin sonundadır.

lıların Düyunu Umumiyeden ihracı için komiseri vasıtasıyla kendilerine tebligat icra ettiği halde bunlara ehemmiyet verilmeyerek hiçbir ihraç edilmedi, yine yerlerinde ipka edildi veyahut şubeleri değiştirilmek suretiyle bırakılmıştır ve çıkarılanlara da büyük büyük ikramiye ve tazminat verilmiştir ki, bu gibi hainlere tazminat vermek ne demek olduğunu tabii takdir buyurursunuz.

Şu cihete de nazarı dikkati âlinizi celbederim. Harbi Umumî esnasında Düyunu Umumiye memurlarına cephelere giderek mütarekeyi müteakip avdetlerinde, tazminat ve avdet harcırahları verildiği gibi orada bize kurşun çekenlere tamamiyle müterakkim maaşları verilmiştir. İşte Düyunu Umumiyenin israfatı meydandadır. Bunun bir gün evvel hesabatına bakılmasını Hükümeti Cumhuriyetimizden temenni ediyorum.

Efendiler! Herkes alacağını tahsil için edeceği masrafı kendi verir. Halbuki Düyunu Umumiye birtakım masrafları milletin kesesinden alıyor, ve Türk düşmanlarına ibzal ediyor. Lozan konferansı esnasında bizim paramızla bizim aleyhimizde bulunmak üzere birtakım propaganda heyetleri tertibeden bu zalim idarenin artık ecnebler elinde bulunmasına katiyen tahammül edemeyiz. Türkler namuskârdır. Borçlarını tesviye ederler. Lâkin iktisadiyatımızla kabili telif olmayan Düyunu Umumiye kelimesini bile telafuz etmek istemezler. Düyunu Umumiye kelimesi, adeta ecnebi tahakkümü mânasını iştişmam ettiriyor. Bendeniz bu idare yerine Varidatı muhassasa namıyla bir müdüriyeti umumiyenin konmasını temenni ediyorum.

Efendiler! Elyevm bu idare de kimlerin müstahdem olduğunu bir nebze arz edeceğim. Bilhassa bu noktaya nazarı dikkati âlinizi celp ederim. Yedi İngiliz'e şehrî (1 116) lira veriliyor. 49 Fransız'a (10 046) lira veriliyor. 47 İtalyan'a (6 142) lira veriliyor. Bir Çekoslovak'a (10 040) lira veriliyor. 23 Yugoslav'a (1 652) lira veriliyor. On bir Levanten'e (1 502) lira, üç Polenez'e (310) lira, Bir İspanyol'a (350) lira, bir Romen'e (00) lira, bir Rus'a (205) lira, bir Felemenkli'ye (180) lira, bir Belçikalı'ya (180) lira, veriliyor. 19 Yunanlı'ya (2 684) lira, dokuz Acem'e (1 356) lira, 74 Rum'a (7 604) lira, 132 Ermeni'ye (15 178) lira veriliyor. Hallacyan Avrupa'da otursun, ayda bin lira alsın!

Sonra Anadolu kadınları arkasında çocuklariyle orak biçsinler. Sonra on altı Müsevi'ye 1 706 ve 11 Arap Katoliğ'e 1 056 lira...

ZEKİ BEY (Gümüşhane) — Hiç Türk yok mu bunun içinde?

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Efendiler yağma, insafınıza, merhametinize, vatanperverliğinize arz ediyorum.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Kâğıt para mı?

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Evet efendim, İngiliz dainler vekiline iki bin İngiliz lirası, sonra Fransızlar dainler vekiline, ikibin lira, sonra İtalya dainler vekiline iki bin lira, sonra Osmanlı dainler vekiline bin ikiyüz lira veriliyor. (Şehri mi sesleri) dainler vekillerinin senevidir. ötekilerinki aylıktır. Demin arz ettiğim gibi efendiler, asıl haksız olarak verilen öyle bir para vardır ki bu parayı almaya katiyen salâhiyetleri yoktur. Bu 1898 senesinden beri, yirmi altı seneden beri alınıyor. Aşarın yüzde beşleri, dainler vekiline meselâ İngilizlere 859, Fransızlara 859, İtalyana 859 lira, Osmanlı 859 lira. Güya bunlar aşarın cibayet masrafıdır. Halbuki aşarı hükümet cibayet ediyor.

Bunlar 1898 senesinden beri bu parayı alıyorlar. Yirmi altı seneden beri bunları alıyorlar. Sırf kendilerinin heyeti idareleri karar vermiş, bu katiyen ne mahrem kararnamesinde vardır, ne de nizamnamelerinde vardır. Bunları hafi olarak alıyorlar. Buna hiçbir emre istinat etmeksizin kendileri karar vermişlerdir. Muhtefi kararlar alıyorlar ki haksızdır. Efendim! Bendenizce yapılacak şey gayet kolay, şimdi kendi nizamnamelerinin yirminci maddesinde, aynen okuyacağım. Türkçe'den maada Fransızca lisanına vukufu iktiza eden memuriyetlere kabul edilecekler, Türkçe'den Fransızca'ya ve Fransızca'dan Türkçe'ye tercüme etmeye iktidarları olanlar bilimtihan alınacak. Şimdi biz ecnebleri imtihana çeksek Türkçe bilmiyorlar, kazanamazlar.

1336 senesinden sonra Almanlar da hiçbir hakka istinat etmeyerek alınmıştır. Şimdi tabii onlarda çıkarılıyor. Ermeniler, Rumlar da çıkarılmak suretiyle esasında bir tasfiye yapılmış olur. Altı yüz seneden beri barı sikleti omuzlarında taşıyan Türkler, külfet nimete, nimet külfete olduğuna göre külfetin nimetini beklediği sırada tufeyli yaşamak isteyenler Türk'ün elinden ekmeğini almış Türkten ziyade Türk gözükererek kurnaz hırsız ev sahibini bastırıştır. Türkler daima çelikten bir kale yaparak büyük Gazi ve Reiscumhurumuz etrafında toplanarak mad-

dî ve mânevî terakkiyat ve inkişafatımıza mani ve güzergâhımıza tesadüf edecek engelleri yıkacak behemehal asrî bir hükümet yaparak Türk'ün hakkını Türk'e verecektir. Başka türlü yaşamının imkânı yoktur. Azmimiz katidir. Rica ederim Heyeti Umumiyyeden bu Düyünü Umumiye meselesini esassından halledelim. Bu fırsatı kaçırsak Türk'ün milyonlarca liraları yine Türk'ün ve Cumhuriyetimizin aleyhinde olarak istimal edilecektir. Takdirini Heyeti Âliyelerine bırakıyorum.

EKREM BEY (Rize) — Efendim, bundan beş ay evvel vermiş olduğum bir takririn, bir maksadın, geç olmakla beraber bugün tahakkukundan dolayı kendimi bahtiyar addederim. Düyünü Umumiye bütçesinde bu sözü söylemekle beraber tabii İstanbul'u hatırlatmak isterim. Muvazenei Maliye Encümeni tarafından yapılan tenkiyat şayanı şükrandır. Bu tenkiyatla, Cumhuriyet Meclisinin her türlü yolsuzluğun önüne geçmiş kudreti bahiresini görüyorum. Efendiler, Düyünü Umumiyenin mevcudiyeti nasıl vücutte gelmiştir, ne gibi israfat yapılmıştır? Uzun uzadıya bu kürsüde vaktiyle söylendiği için, onu burada tafsile lüzum görmem.

Efendiler! Bu, İstanbul'daki Düyünü Umumiye binası bu zamana kadar biliyorsunuz ki senede bir milyon yedi yüz bin lira sarfına mezun idi. Bugün Muvazenei Maliye Encümeni tarafından yapılan tenkiyat sayesinde dört yüz yetmiş bin lira sarfına mezun kılınmıştır. Bu da azamî derecededir, bir milyon yedi yüz bin lira buna mukabil dört yüz yetmiş bin lira? Şüphesiz komiserlik kalemi, İstanbul mülhakatı gibi muhassasatı maliyeye devredilmiştir. Fakat netice şu oluyor ki sekiz yüz seksen bin liralık bir tasarruf yapılmıştır. Efendiler! Sekiz yüz seksen bin lira; dün değil evvelki gün burada müzakere ettiğimiz, aşağı yukarı Ticaret Vekâleti bütçesi demektir. Binaenaleyh tekrar ediyorum, Muvazenei Maliye Encümenine arzı şükran etmeği bir vecibe bilirim. Yalnız aklımın ermediği bir nokta vardır ki bu tasarruf oldukça azımdır. Hariçte bazı kimseleri rahatsız etmektedir. Bir Türk gazetesi vaktiyle yazmış olduğu bir makalede Düyünü Umumiye müessesesinin haliyle muhafazasında hiçbir mahzur görmüyorum, hatta bunun lağvında, buna yeni bir şekil vermekte bir mahzur görüyordu ve buna akli ermiyordu. Şimdi, lisanını değiştirerek bu tenkiyatın yapıldığını görünce diyor ki, bu tenkiyata lüzum yok. Buna bir şekil vermeği düşünmeli, şekil verilinceye kadar bırakınız yesinler, içsinler,

olduğu gibi idharı servet etsinler. Hoş bu gazete müteaddit fırsatlarda Düyunu Umumiye'yi müdafaa etmiştir ya. İnsan bu gibi yazıları görünce bunu yazan bir Türk mü veyahut bir ecnebi mi olduğunda tereddüt ediyor.

İZZET ULVİ BEY (Afyonkarahisar) — Ekrem Beyefendi! Hangi gazetede lütfen söyler misiniz?

EKREM BEY (Devamla) — Bilirler efendim. Öyle mevzular var ki onu bir Türk müdafaa edemez. Efendiler! Şüphesiz her Türk gibi, borçlu bulduğumuz devletler de bilirler ki, artık bu müesseseye bir şekil verilecektir.

Osmanlı İmparatorluğunun tefessüh etmiş zamanında vücade gelen bu müesseseye, bugün hukuku hakimiyetine, hakimiyeti milliyesine bir hudut tasavvur etmeyen ve hukuku hakimiyetini her türlü kayıttan azade bulunduran Türkiye Cumhuriyeti elbette bir şekil verecektir. Fakat zamanı vardır. Şüphesiz düyunun taksimi için kuponlar meselesinin hallini beklemek lâzımdır. Bunlar halledilinceye kadar ne yapmalı? Hallaçyan Efendi, Aslanya Efendi ve avanesinin sefahatleri için binlerce lirayı bu milletin üzerine yükletmemelidir. Muvazenei Maliye Encümeni bir tetkikat neticesinde ve birtakım esasata ait olmak üzere ve Düyunu Umumiye bütçesini bu sene dört yüz yetmiş bin lira olarak tespit etti ve azamî miktarda olmak üzere kâfi gördü. Hakikaten bidayette bu müessesenin altın para ettiği masraf, bugünkü kâğıt paraya nispet edilirse eskiden daha az para sarfederdi. Vaktiyle altın para zamanında Düyunu Umumiye müessesesi Sirkeci'de ufak bir hana yerleşmiş yüz elli memurla iş görüyordu. O zaman ki iş bu zamanki işin aynı idi. Belki o zamanki iş daha ziyade idi. Çünkü Osmanlı İmparatorluğunun hududu daha vasi olduğu için iş daha çok olabilirdi. Bugün işe Luvr Sarayı kadar debdebe, darat içerisinde mükellef ve cesim binaya sığamayacak kadar azametle idare edilmektedir. Memurlarını bilâlüzum çoğalttılar. Efendiler, borçlu olan devletler, bizden alacaklarını mı almak istiyorlar, yoksa memleketlerinde aç kalan birtakım insanlarını mı beslemek istiyorlar? Biz, açıkta kalan binlerce müte-kait zabıtana iş bulamazken elbette bu adamları besleyemeyiz. Borç, borçtur. Bu ayrı meseledir. Bütün dünya bilirki taahhüdatına, imzasına sadık kalan Türkler borçlarını tediye zerre kadar ihmal görmeyeceklerdir. Binaenaleyh bu tenkihat ve bu bütçe için takdir-den başka söyleyecek bir söz yoktur. Yalnız benim düşüncem bir nokta daha vardır. Tenkihat yapıldı ve bu, müesseseye bir şekil verilmeye kadar, devam

edecektir. Fakat bütün muamelâtını suiistimale meydan vermeyecek derecede murakabeyi kim yapacak, Maliye Vekili mi? Buradan yapamaz. Bunu yapacak Türk Dainler Vekilidir ve esasen bu mevki onun için tesis edilmiştir ve bu adam onun için bin beş yüz lira alıyor, daha evvel iki mislini alıyordu ya!..

Bu suretle tazmin edileceğini izah buyurmalarını ayrıca rica edeceğim veçhile, yapılmış olan bütün bu suiistimalât, - meselâ 1335, 1336, 1337 senelerinde bütün bu Meclisi idare, Dainler Vekili iki misli muhase-sat almıştır, bu bir suiistimaldır - sonra cibayet mas-rafları vardır ki almaya hiç hakları yoktur. Bu bir suiistimaldır. Bu kürsüden evvelce de arz ettiğim veç-hile Lozan Heyetine bilâlüzum bir milyon frank gönderilmiştir. Bu bir suiistimaldır. Bir buçuk sene evvel Avrupa'ya firar eden Rum ve Ermenilere verilen bin-lerce liralara bir suiistimaldır. - Bu, Türk Dainler Vekili zamanında yapılmış ve onun tarafından bir sadayı itiraz ve şikâyet işitilmemiştir. Efendiler! Siz beş yüz kuruş suiistimal eden ufak bir memuru, bu yapmış olduğu suiistimalden dolayı tahtı muhakemeye alıyorsunuz ve en büyük cezayı veriyorsunuz. O halde bu Türk Dainler Vekiline sormak lâzım değil midir ki, binlerce lira suiistimal edildiği halde kendisi de neden iştirâk etmiş ve hiçbir sadayı şikâyet çıkar-mamıştır? Bunu bir takrirle sormak lâzımdır, fakat ben şu fırsatta soruyorum.

Neticeten söylemek isterim ki böyle Türk hukuku-nu muhafaza etmek üzere ecnebler yanına verilen Türkler, parayı düşünmeyecek, istihkâr edecek, men-faati şahsiyesini unutacak yüksek seciyede kimseler olmalıdırlar. Biz bugün görüyoruz ki, buralara verilen adamlar, paraya mağlûp oluyorlar ve adeta o ecnebi-lerin adamı oluyorlar. O kadar ki belki o Türk yerine bir ecnebi olsa Türk hukukunu daha ziyade muhafaza eder.

MUSTAFA FEVZİ EFENDİ (Konya) — Dainler Vekilidir Beyefendi, medyunlar vekili değil!..

EKREM BEY (Devamla) — Türk Dainler Vekilinin birinci vazifesi budur efendim. Meclisi İdarenin her kararının dürüst olup olmamasını tetkike mecburdur. (Komiserin vazifesidir sesleri.) Komiserin de vazifesi budur, fakat birinci derecede bu vazife, Dainler Vekilindedir. Meclisi İdarenin her kararında Türk hukukunu muhafazaya memurdur. Bunu bilmeyen bil-melidir. Ne için oraya konuyor?..

MUHTAR BEY (Trabzon) — Onu koyan ecne-bilerdir. Yani o zaman belki Osmanlı Dainler Vekili..

EKREM BEY (Devamla) — Hayır efendim, öyle değildir, belki bugünkü vaziyet!.. Fakat o zamanki vaziyetten dolayı tahvilâtın kısmı azamı ecnebilerin elinde idi veyahut öyle diyorlardı - Bunu da ayrıca tetkik etmek lâzım ya! - Bence hiç öyle değildir.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Komiseri kim koyuyor? Katiyen kontrol olmuyor!..

EKREM BEY (Devamla) — Evet!.. Sözüme geliyor, şu fırsatta demek istiyorum ki bu şirketlere verilen Komiserler de Türk hukukunu muhafaza edecek yüksek seciyeli insanlar olmalıdır. Benim bu defa İstanbul'da bir şirketle aramızda bir mesele oldu. - Bu bundan ayrıdır. - Fakat sırası geldi de söylüyorum : Komisere gittim, karşımda adeta bir ecnebi görüyor gibi idim. Halbuki ben isterdim ki o kükresin, bağırсын ve benim müdafaa etmek istediğim, şikâyet etmek istediğim şeyi kendisine maletsin. Fakat böyle yapmamıştır. Muvazenei Maliye Encümeni yalnız İstanbul Düyunu Umumiyesinde değil, Anadolu Düyunu Umumiyesinde de bazı tenkihata lüzum görmüştür ki hakikaten bu memurların almış olduğu tahsisat bizim sair memurlarımızla aynı nispette değildir. Daha fazla tahsisat alıyorlar. Bu lüzuma binaen yüz bin lira kadar bir tenkiyat yapmıştır. Bu, hakikaten müsavat noktai nazarından çok doğrudur. Sonra bakmış ki büyük memuriyetler, meselâ başmüdüriyetlerin tahsisatı az olmuş, bunlara da tahsisatı muvakkate namıyla, zannederim on yedi bin lira kadar bir şey, sarfediyor. Bu mühim bir şey olmamakla beraber oraya biraz dokunmak isterim. Meselâ, bu da bir müsavatsızlık yapabilir, on bin lira kadar bir şey zammemekle de bu olabilir. Binaenaleyh bu usule dair söyleyecek bir şey yoktur.

Yapılan bu tenkiyatı ve elde edilen bu 880 bin liralık tasarrufatı bu kürsüde takdirle yad ederim.

YUSUF BEY (Denizli) — Evvelce Maliye Vekili Beyefendiden; Düyunu Umumiyenin idaresi hakkında dört maddeyi havi bir sual takriri vermiştim. Bilmiyorum ne esbapla tehhür etmiş? Düyunu Umumiye, Dainler Vekillerine mahrem kararnamesinde muharrer ve muayyen miktardan fazla 687 İngiliz altını verilmiştir. Bunun sebebi nedir?

MÜKERREM BEY (Isparta) — Mahrem kararnamesinden bahsetmeyiniz, o kararname mer'i değildir.

YUSUF BEY (Denizli) — Öyle işittim efendim. (Öyle bir şey yok sesleri.)

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Millet öyle bir kararname tanıyor!..

YUSUF BEY (Devamla) — Son İngiliz Dainler Vekiline de bin İngiliz lirası verilmiştir. Bir mukavele ve kararname olmadığı halde bunlar niçin veriliyor? Bundan fazla olarak şimdiye kadar almış oldukları tahsisatın tazmin edilip edilmediğini, geçen sene ve bu sene İstanbul Düyunu Umumiye merkezinden çıkarılan, ecnebi, Rum, Ermeni, Musevi memurlara beşer yüz liradan yüz bin kûsur lira tazminat verilmiş ve elyevm verilmekte imiş, bunun da esbabını anlamak isterim. Elyevm İstanbul Düyunu Umumiye merkezinde bir çok paralarımız mevcut olup bu paraları idarei merkeziye istediği gibi öteye beriye sarfetmekte olduğu ve mart maaşını da, eski tarzda alacakları rivayet edilmektedir. Bu endişeler dolayısıyla İstanbul merkez vilâyetince Düyunu Umumiye muamelâtına vaziyet etmek zarureti neden hasıl olmuyor, niçin tehîr ediliyor? Bu fakir milletin sırtından çıkan bu paralar sahipsizmiş gibi neden şu veya bu şahsın arpalığı oluyor ve esbabı tehiri nedir? Alâkadarlar neden bu mesele ile alâkai katiyelerini göstermiyorlar? Bu suallerime, alâkadar makamın cevap vermesini teklif ediyorum, söyleyeceğim bundan ibarettir.

REİS — Buyurun Maliye Vekili Beyefendi!

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHÂLIK BEY (Kângırı) — Arkadaşlarım geçen sefer verdikleri takrir münasebetiyle de arz ettiğim veçhile Düyunu Umumiyeye karşı olan vaziyetimiz düşünüldüğü zaman evvelâ harice olan borçlarımız hatıra geliyor. Malûmuâlinizdir ki, Heyeti Celilenizin tasdik etmiş olduğu Lozan Muahedesı mucibince yeni Türkiye'ye, yani Cumhuriyetimize isabet edecek düyunun miktarı henüz taayyün etmemiştir. Muahede mucibince taksimi düyun yapıldıktan sonra üzerimize düşecek hisseyi tamamen tediyye müheyyayız. Bunun için ne vakit muahede tasdik edilir de hamillerle karşı karşıya gelirsek o vakit kendilerine vereceğiz. Bugünkü vaziyet yalnız Osmanlı Düyunu Umumiyesi ki bütün İmparatorluğa aittir. Onun statükosunu muhafaza etmekten ibarettir. Burada hükümetin nazarı itibare aldığı şey, suiistimalâta meydan vermemekten ibarettir. Onun için hükümet, Muvazenei Maliyeye bütçeyi tevdi ederken Düyunu Umumiye memurları ile diğer memurlar arasındaki ihtilâfı reddetti ve tahsisatı fevkalâdeyi de ona göre hesap ederek verdi.

Ümit ederim ki Meclisi Âlinin de düyunu hariciye hakkındaki kanaati hükümetin kanaati ile birdir. Yani harice olan borçlarımızı tediye etmektir. (Hay hay, şüphesiz sesleri.) Memurların milliyeti vesair meselelerine gelince : Demin arz ettiğim gibi henüz hamille-

riyle de karşı karşıya gelip Türkiye'ye isabet eden borç miktarının sureti tesviyesini kararlaştırmadığımız için şunu yapın, bunu yapın dememiştir ve muahe-
deyi tetkik buyursanız eski usuller hakkında bir şey
cereyan etmemiştir. Başka ne sorarsanız cevabını vere-
yim. (Kâfi sesleri.)

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Bir şey so-
racağım, Düyunu Umumiyei Osmaniye meclis ve me-
murinine 470 bin lira var bunun içinde aşarın % 5'i
yani 8 955 lira dahil midir?

**MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHÂLİK
BEY (Kângırı)** — Muvazenei Maliye Encümeni ithal
etmemiştir.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Dahildir
efendim, iddia ediyorum. Çıksınlar söylesinler! Bu
kendi kararlarıyla alınmıştır. Millet'in hakkına teca-
vüz ediliyor.

REİS — Müzakerenin kifayetine dair tahrir var :

Riyaseti Celileye

Müzakere kâfidir. Maddelere geçilmesini teklif
ederim.

2 . 4 . 1340

Van
İbrahim

REİS — Efendim, müzakereyi kâfi görenler lüt-
fen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul et-
meyenler lütfen el kaldırsın... Müzakere kâfi görül-
müştür, fasillara geçilmiştir.

Fasıl	Lira
59 İdareî Merkeziye	34 620

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır ses-
leri) 59 ncu faslın yekûnunu reyi âlinize koyuyorum.
Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye ko-
yuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Ka-
bul olundu.

Fasıl	Lira
60 İdareî Vilâyet maaşı	612 174

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır ses-
leri) 60 ncu faslı reyi âlinize koyuyorum. Kabul eden-
ler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Ka-
bul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl	Lira
61 Levazım	71 100

REİS — Söz isteyen var mı efendim? (Hayır ses-
leri) 61 nci faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el
kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyen-
ler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
62 Tuz ihraciyle nakliyesi	29 000

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

TALÂT BEY (Ardahan) — Var efendim. Elvi-
yei selâsede Düyunu Umumiye teşkilâtı yoktur (Han-
deler). Müsaadenizi istirham ederim efendim! Ahali
tuzun okkasını yirmi kuruşa alıyor. Uzun uzadıya
teşebbüsatta bulduk. Orada bir idare şubesi açma-
yı vaadettikleri halde bir çok muhaberattan sonra
o da, zannederim neticelenmedi. Oradaki fukara aha-
li tuzun okkasını yirmi kuruşa yiyorlar. Onun için
vaad buyurmalarını rica ederim. Elviyei selâsede ve
hayvanatı kesir olan o havalide tuz ihtiyacını takdir
buyursunlar. Herhalde orada bir şube açmalarını rica
ederim.

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Reis Be-
yefendi; aşağıda tevhit edilmiştir.

REİS — Efendim, müzakeremiz 59 ncu fasıldan
başlamıştır.

TALÂT BEY (Ardahan) — Burada cevap iste-
rim.

**MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK
BEY (Kângırı)** — Efendim, elviyei selâsede Kağız-
manda vesairede tuz çıkıyor. Oradan çıkarılan tuz
Ardahan'a vesaireye gider.

TALÂT BEY (Ardahan) — Kaç günde ve nasıl
vesait ile gelebilir, Beyefendi. (Hep öyle sesleri). Ora-
da bir şube açılması pek günah olmaz Beyefendi.

**MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK
BEY (Kângırı)** — Ambarımız var efendim.

TALÂT BEY (Ardahan) — Yoktur, ambar da
yoktur, şube de..

YUSUF BEY (Denizli) — Aydın, Denizli, Mani-
sa havalisine gönderilmiyor. Ne için gönderilmiyor,
sebebini izah etsinler?

**MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK
BEY (Kângırı)** — Efendim, İzmir'de deniz kenarında
bir ambarımız vardır, henüz o tahliye edilmemiştir.

Foça'dan alınan tuzları şimendiferle naklediyoruz. Tuz çoktur, istediğimiz kadar vardır.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — İhracat masrafı bura ile İstanbul arasındaki fark nedir?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Hepsini biz yapıyoruz, Anadolu ile İstanbul arasındaki tuz ihracat masrafı tamamen bütçemizde koyduğumuz 250 bin liradır. Tuz ihraciyesi bunun içindedir, başka yoktur.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Ermenilere, Rumlara artık verilmesin demek istiyorum.

YUSUF BEY (Denizli) — Denizli'ye şimendifer vardır. O kadar yakın mesafeye tuz gidemezse memleketin diğer noktalarını düşünmek lâzım. Oraya külliyetli miktarda tuz gönderilsin.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Arz ettiğim gibi efendim! Doğrudan doğruya Foça'dan naklediyoruz.

BESİM ATALAY BEY (Aksaray) — Vekil Beyefendi, Bursa'da ipeğin terakkisi için Düyunu Umumiye masraf yapıyordu. Bunu, varidatının tezyidi için yapıyordu değil mi? Bunu Koçhisar'a kadar yapılacak yolun masrafına iştirake davet edemez misiniz?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Efendim, bu sene yapıyoruz.

BESİM ATALAY BEY (Devamla) — Teşekkür ederim.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — İpek için.

BESİM ATALAY BEY (Devamla) — Tuz için söyleyorum. Koçhisar'a kadar, hiç olmazsa yapılacak yolun masrafına iştirak ettirmek mümkün değil mi, kendi varidatının tezyidi için?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Koçhisar'da tuzu kendimiz idare ediyoruz.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Efendim, bu Koçhisar yolu için Harbî Umumide hükümet filhakika teşebbüs etmişti. Hatta Nafiadan bu yolun keşfiyatı için müsaade istedi, memurini fenniye bulamadılar. O vakit Nafia vasıtasıyla keşfiyatını biz yaptık, hazırladık. Sonra Mütereke geldi, durdu. Hakikaten Beyin buyurduğu doğrudur Düyunu Umumiyenin esasen teşebbüs ettiği bir iştir. En büyük memlâhasıdır. Evrakı da hazırdır. Düyunu Umumiye orada şimendifer yapsa herhalde gayet suhuletli bir muamele yapmış olur.

BESİM ATALAY BEY (Aksaray) — Reis Beyefendi, Maliye Vekili Beye hitap ediyorum. Maliye Vekili Bey lütfen cevap versinler seferberlikte oranın keşfiyatı yapıldığı ve bilhassa Düyunu Umumiye tarafından keşfiyat yapıldığını, bugün bu işde bilhassa ihtisası bulunan Muhtar Beyefendi beyan buyurdular. Bu teminatı veriyorlar. Madem ki keşfiyatı iptidaiyesi yapılmıştır, Düyunu Umumiye bugün de biraz para tahsis etmekten geri kalmayacaktır. Lütfen imali nüfuz buyururlarsa da bir gün evvel memleketimizde bir karış daha yapılırsa olmaz mı?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Düyunu Umumiye bütçesi elinizdedir. Eğer bu suretle para tefrik edilirse yapılır, başka bir yere teklif etmeye mahal yoktur.

REİS — Başka söz isteyen yok. 62 nci faslın yekûnunu reyî âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edildi efendim.

Fasıl

Lira

63 Mesarifi tahsiliye

759 500

REİS — 63 ncü fasıl (759 500) liradır. Söz isteyen var mı efendim?

HALİL BEY (Ertuğrul) — Bendeniz bir şey soracağım, Ertuğrul Vilâyetinin başlıca mahsulâtını teşkil eden kozacılık bugün yüzde on derecesine inmiştir. İşgal dolayısıyla dut fidanları sökülüştür, kâmilen tahrip edilmiştir. Acaba Düyunu Umumiye bu varidatını temin etmek üzere ne gibi bir vaziyet alıyor?

REİS — Ertuğrul Vilâyetinin kozacılık varidatı % 10 dereceye tenezzül etmiştir. Bu varidatı tezyit için Düyunu Umumiye ne gibi tedabire tevessül etmiştir? Diye sual ediyorlar.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Kendilerine yardım etmekten başka bir şey yoktur.

FEVZİ BEY (Diyarbakir) — Usul hakkında bir şey arz edeceğim müsaade buyurursanız? Efendim! Evvelce Düyunu Umumiye her sene dut fidanlıkları yetiştiriyordu ve tahsisatı vardı.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Müsaade buyurursanız buraya fidan ve tohum kaydının ilâvesini istirham edeceğim. Âşarın cibayet masrafı ve fidan ve tohum!

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Âşarın cibayet masrafı nedir, izah buyururlar mı?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Aydın Vilâyeti Düyunu Umumiye memurları vasıtasıyla tahsil ediyoruz, emanetendir. Eski Aydın Vilâyeti yani İzmir, Denizli, Manisa, ve Aydın livalârından mürekkep olandır. Düyunu Umumiye memurları vasıtasıyla yapıyoruz.

MUHTAR BEY (Trabzon) — 1340 bütçesinde fidan masrafı koymak ne işe yarayacak. Temmuzun ortasında yahut Ağustosta fidan dikecek değiliz.

FEVZİ BEY (Diyarbakir) — Öyle değil efendim, elyeym geçmedi, fidan yetiştirmek için fazla zer ederler. O paranın herhalde faydası vardır.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, geçen sene Anadolu'daki Düyunu Umumiye idaresi dörtüyzelli bin fidan tevzi etti. Bu senede yüz bin fidan tevzi etti. Buraya bu kelime ilâve edilmedir. Senei atıye yani 1341 için hazırlık yapacaktır. Maksat budur.

REİS — Bu fasıl nasıl tertip olunacak?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Cibayet ve tohum ve fidan masrafı.

REİS — Efendim, beşinci madde cibayet, tohum ve fidan masrafı, başka söz isteyen var mı? (Hayir sesleri) 63 ncü fasılın yekûnunu reyî âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler,, lütfen el kaldırsın... Kabul edildi efendim.

Fasıl	Lira
64 Masarifati umumiye	181 500

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
65 Tahsisatı fevkâlâde	873 204

REİS — Söz isteyen varmı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
66 Tahsisatı muvakkate	17 580

REİS Söz isteyen varmı?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, müsaade buyurulur mu? Bunu tayyedeceğiz.

İSMAİL BEY (Karahisarışarki) — Niçin efendim? İzah etsinler...

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Tahsisatı fevkâlâdei şehriyenin farkıdır. Âhiren bütün memurin arasında tahsisatı fevkâlâdei şehriye Kanununun meri olması takarrür ettirilirdi, tensip edildi. Encümen de ahiren bu fikre iştirak etti. Binaenaleyh tayyî lâzım gelir.

REİS — Efendim, encümen buraya vazedilmiş olan (17 580) liranın tayyına lüzum gösteriyor. Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir. O halde 66 ncı fasıl ne olacak efendim?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, fasıl sıfır olarak kalır.

Fasıl	Lira
67 Mazul memurin maaşat ve tahsisatı fevkâlâdesi	23 500

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Reis Beyefendi, 66 ncı fasıl sıfır oldu. Bu 66 ncı fasıl posta ve telgraf ücretini vazedelim. Mademki tahsisatı muvakkateyi tayyettik; oraya elli bin lira telgraf ücreti derç ve ilâve edeceğiz.

REİS — Efendim, 66 ncı fasılda tahsisatı muvakkate vardı. Tayyedildi. Şimdi bu fasla telgraf ücreti olarak elli bin lirayı vazedelim diyorlar. O halde (50 000) lira vaz ve derç edilmiştir.

Fasıl	Lira
66 Telgraf ücuratı	50 000

BAŞKAN — Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
90 İkramiyeli donanma piyangosu	60 000

REİS — Söz söyleyen var mı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyacağım. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
91 % 5 faizli istikrazı dahilî	2 231 895

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Ka-

bul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
92 İstikrazı masarifi	5 594

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
100 Tekâlifi Milliye ve vesaiti nakliye dâyunundan bakiye	1 000 000

REİS — Söz isteyen var mı?

REŞAT BEY (Saruhan) — Efendim, Hükümeti Milliyenin teşekkülünden evvel gerek İstanbul'da ve gerek sair vilâyatta depozito suretiyle emanet hesabından verilmiş bir takım paralar vardır. Vaktiyle, Maliye Vekili Beyefendinin fikirleri, tasavvurları bu gibi emanet depozitolarını bu paradan vermek idi. Şimdi burada buna hiç bir şey yok, faslın şimdiki unvanına nazaran bunların şimdi verilemeyeceği anlaşılıyor. Acaba nasıl olacak?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Reis Beyefendi, şimdi onun tashihini teklif edeceğiz. Tekâlifi Milliye ve vesaiti nakliye dâyunu ile emaneti adiyeye karşılığı diye tashih edeceğiz.

REİS — Efendim, faslın sernamesi şu şekli almıştır : «Tekâlifi Milliye ve vesaiti nakliye dâyunundan bakiye emanatı adiyeye karşılığı» bir milyon liradır. Söz isteyen var mı?

MEHMET HULÜSİ BEY (Karesi) — Emanatı adiyeye kaydının buraya konmasına acaba lüzum var mı? Doğrudan doğruya emanet denilmesi daha muvafık değil mi?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, Mahsubu Umumî Kanunu müzakere edilirken müstesna olduğuna dair ahkâm var idi. Onu izah ederken Meclisi Âlinize uzun uzadıya izah ettim. Dedim ki; depozitolar, muhalefat esmanı her ne suretle verilmiş teminat, nakten verilmiş olan emanat akçaları... Bunlar bütçede emanatı adiyeye namiyeye mukayyettir. Sahibine nakden iade edilmesi lâzımdır. Bir de (Bütçe emaneti) vardır ki mütehakik bir masraf karşılığıdır ki zaten onlar senesi ve tarihi itibarıyla Mahsubu Umumî Kanununun dairesi şumulüne girer. Bir kısmı; zaten tahsisatları vardır. Senesi bütçesinden tediyeye edilir. Burada mevzubahis olan karşılığı olmayan emanatı adiyedir. (Doğru sesleri)

REİS — Başka söz isteyen var mı? Yüçüncü faslın yekânunu kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
101 Dâyunu Umumiyei Osmaniye Meclis ve memurini	470 000

REİS — Söz isteyen var mı? Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

101 A Faslındaki Telgraf ücreti elli bin lira 66 ncı faslında kabul edilmiştir.

Efendim yekûnu umumî (7 541 167) liradır. Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, tayini esamiyle reye koymağa lüzum var mı?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Hayır efendim hayır.

REİS — Başvekâlet Bütçesinin müzakeresine geçiyoruz.

REŞAT BEY (Saruhan) — Reis Beyefendi, bu Dâyunu Umumiyei Osmaniye meclis ve memurini faslı vardır. Bu faslın ehemmiyet ve hususiyeti fevkalâdesi vardır. Bundan dolayı bu bütçe tayini esami ile reye konursa çok muvafık olur. Burada bu masraf hederdir. (470) bin liralık masraf hederdir.

REİS — Muvazenei Umumiyenin bir parçasıdır. Hepsini zaten tayini esami ile reye koyacağız.

HASAN BEY (Trabzon) — Heder ise izah edisin efendim.

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Hederdir diyorlar. Aynı zamanda zapta geçiyor, bizde sükût ediyoruz.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Sekiz yüz elli, dokuz yüz lira dâinler vekilleri alıyorlar. Hep bunları kendileri yapıyorlar ve kendi kararları ile İngiliz liralarmı alıyorlar.

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Efendim, heder deniyor, zapta geçiyor, izah etmek lâzım gelir.

REİS — Heder olduğu hakkındaki söz kendi kanaatleridir. Kendilerinin fikri böyledir. Kendi kanaatleri böyle olabilir. Bundan dolayı kimseye bir şey denemez.

Efendim, Düyunu Umumiye bütçesine dair bir takrir vardır. Okunacaktır. Zonguldak Mebusu Halil Beyindir. Reye vaz edeceğim.

Riyaseti Celileye

Anadolu Demiryollarının mübayaası, Meclisi Âlinin kararı iktizasından olmasına ve zaten hattın hasılâtı, teminatı için muayyen olan miktarı esasen tecavüz etmekte bulunmasına binaen (Anadolu Demiryolları kilometre teminatı olarak emri cibayeti Düyunu Umumiye idaresine mevdu bulunan) aşarın Maliyece cibayeti halinde Anadolu Düyunu Umumiye teşkilâtında nısf derecesinde memur maaşı tasarruf edileceğinden bu cihet temin edilmek üzere işbu takririn tasviben Maliye Vekâletine tevdiini arz ve teklif ederiz.

İzmit
Mustafa

Konya
Macı Bekir

Zonguldak
Yusuf Ziya
Ankara
Hilmi

Zonguldak
Halil
Artvin
Milni

Konya
Kâzım Hüsni

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Kângırı) — Bize havale buyurursanız nazarı itibara alırsız efendim.

REİS — Tasvip buyuranlar lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyacağım. Tasvip buyurmayanlar el kaldırsın... Maliye Vekâletine havale edilmiştir.

ATA BEY (Niğde) — Tasvip doğru değildir Reis Bey!

REİS — Efendim, Maliye Vekili Bey de kabul etti. On dakika teneffüs için celseyi tatil ediyorum.

Hıtamı celse saat : 2,50

İKİNCİ CELSE

Bedi Müzakerat saat : 3,30

Reis : Fethi Bey

Kâtipler : Talat Bey (Kângırı), Ragıp Bey (Zonguldak)

REİS — Efendim, celseyi açıyorum.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAT

1. — 1340 senesi Muvazenci Umumiye Kanun lâyihası (1/296)

B — BAŞVEKÂLET BÜTÇESİ (1)

REİS — Başvekâlet Bütçesinin müzakeresine başlıyoruz.

MUVAZENELİ MALİYE ENCÜMENİ REİSİ HASAN FEHMİ BEY (Gümüshane) — Efendim, bütçe müzakeresine başlamazdan evvel, evvelce kabul edilen takrir kadrolarda tadilat icrasını, yani tenzilât icrasını mucip olduğu için bir suretini de Muvazenei Maliye Encümenine tebliğini rica ediyorum.

(1) Bütçe lâyihası 27 nci içtima zabıt ceridesinin nihayetine merbuttur.

Heyeti Celile, tasviben iadesini kabul buyurduğu takririn bir suretini de tenzilât icrasını istilzam ettiği için kayıtlarını da tashih etmek için bize veriniz. Çünkü Divanı Muhasebat kadroları da encümeninden alıyor ve ona göre vize muamelesini yapıyor. Takririn bir suretinin de muvazenei Maliye Encümenine tevdi buyurulmasını rica ediyorum. (Muvafık sesleri.)

REİS — Efendim, Zonguldak Mebusu Halil Beyin takririnin bir suretinin de Muvazenei Maliye Encümenine tebliği muvafık mı? (Muvafık sesleri) O halde takririn bir suretini Muvazenei Maliye Encümenine gönderiyoruz.

Duyurun Zamir Bey!

ZAMİR BEY (Adana) — Muhterem arkadaşlar, benim sual edeceğim burada bir nokta vardır. Bura-

sı nazarı dikkatimi celp etmiştir. Bütçenin 35. nci faslında Sakıt Hilâfet Aza ve Hanedanının harcirah ve masarifi zaruriyeleri diye (200) bin lira vardır. Türkiye Cumhuriyeti aleyhinde beyannameler neşreden, her türlü fenalığı yapmak için âzami surette sarfı mesaiden hali kalmayan sakıt Halifeye verdikleri paradan maada para vermek fikrinde midirler? Bunu Başvekil Paşa Hazretlerinden sual ediyorum.

REFET BEY (Bursa) — Efendim, hükümetçe teşkili talebedilen İstatistik Müdüriyeti Umumiyesine ait tahsisat Encümence buradan çıkarılmıştır. Bunun hakkında, bazı maruzatta bulunmak istiyorum.

Efendiler, Harbi Umumi esnasında, İstanbul Nüfus Müdüriyeti Umumiyesine tayin olunmuştum. O zaman hükümet demiştir ki, nüfus muamelâtının esasatı ilmiyeye müsteniden tanzim ve ıslahı lâzım gelir. Bunun üzerine tettebbuata başladım ve nihayet anladım ki, bizdeki nüfus idareleri muamelâtının ilimde ve hukukta hiç bir istinatgâhı yoktur. Hepsi, derme çatma şeylerden ibarettir. Bilhassa nüfus istatistikleri ki - idare makinesi için en lâzım bir unsurdur - bunlar gelişi güzel toplanmış rakamlardan ibarettir. Sonra tetkikatımda anladım ki, tahriri nüfus muamelesi, diğer istatistikler gibi bir Devletin öyle keyfe mayeşa yapılabileceği işler sırasından çıkmış ve tamamen beynelmilel bir vaziyete girmiştir - ta 1355 tarihinden beri bu hususta kongreler akdolunmaya başlamıştır. Avrupa'da istatistik kongreleri her üç, dört, beş senede bir defa münavebe ile teknil Avrupa payitahtlarında tekrar edilmiştir.

Bu kongrelerde nüfus istatistiklerinin ne yolda tanzim edileceği müzakere edilmiş ve kararlaştırılmıştır. Nihayet bu mesele devletlere tebliğ edilmiştir. Diğer kongrelerde Devlet delegeleri bulunduğu gibi ilmi delegeler de bulunmuş hülâsa bu kongreler tekrar edile edile nüfus istatistikleri bütün teferruatıyla beraber nasıl tayin edilecekse bu cihet tasrih edilmiş ve bu usul bütün devletlerce kabul edilmiştir. Bugün bilumum devletler, nihayeti sifıra müntehi olan milâdi senelerde kongreler mukerreratına tevfiikan nüfus istatistikleri yaparlar. Tahriri nüfus yaparlar, istatistik tanzim ederler. Şimdi efendiler, Lâhey'de bir enstitü vardır. Beynelmilel bir enstitü - bir heyeti ilmiye - vardır. Her milletin istatistik Müdüriyeti Umumiyesi, ilim noktai nazarından oraya merbuttur. Direktifi daima oradan alırlar. İstatistikler, daima kongreler mukerreratına ve onların tanzim ettikleri formüllere tevfiikan yapılır. Diğer muamelâta da daima İstatistik Müdürü Umumileri,

Lâhey'deki enstitü ile muhabere ederler. Ona göre teşkilâtlarını yaparlar. Binaenaleyh bu beynelmilel teşkilâta merbut bir iştir. Bu, hale muttali olunca bu beynelmilel istatistik enstitüsünün zabıtnamelerini getirttim. Tetkik etmeye başladım. Nihayet bunlardan birisinde gördüğüm müzakere, mensup olduğu millet namına beni çok müteessir etti. Burada deniliyor ki, istatistik alimleri diyorlar ki, biz bütün dünyanın istatistiklerini yapıyoruz. Yekûnları bağlamak için iki büyük devlet var, bunları yekûnlarını bulamıyoruz. Bütün dünyanın intizamı bozuluyor, umumî istatistiki yapamıyoruz. Bunlardan birisi Çin Devleti, diğeri Osmanlı Devletidir. Bunun için enstitü, kendi azasından birisini bu işe memur ediyorlar ve diyorlar ki; artık bu hükümetlerden ilmi istatistikler almak imkânı yoktur. Buna kanaat ettik. Yalnız diyorlar. Oradaki ecnebiler vasıtasıyla mi olacak, konsoloslar vasıtasıyla mi, olacak, bunlar vasıtasıyla bir istatistik almanın çaresine bakalım. Raportör tayin edelim, diyorlar. Nihayet bunu bıraktım, diğer zabıtlarını aldım. Gördüm ki, bu adam kendince bazı usuller bulmuş. Diyor ki, bunların hepsi beyhudedir. Yalnız haber aldım ki, Çin de kongreler mukerreratına tevfiiki harekete karar vermiş ve bu günlerde de bu hususta tetkikat yapmak üzere yola çıktığı heyet Fransa'ya gelmek üzeredir. Binaenaleyh ümit ediyorum ki, bunlar yakın zamanda ikmal edeceklerdir. Bundan bir iki sene sonraki zabıtlarına baktım. Çinlilerin kendi teşkilâtına göre bir istatistik yapabilmış olduğunu anladım. Bir kaç sene sonraki zabıtlara baktım. Bizim için diyor ki, Türkler'de geçen sene meşrutiyet ilân ettiler ve hiç şüphesiz ki diyor, Jöntürkler her şeyden evvel istatistik yapmak lüzumunu hissedecekler ve onların ilk yapacakları işler meyanına İstatistik Müdüriyeti Umumiyesi de dahil olacaktır. Binaenaleyh efendiler, artık müsterih olabilirsiniz diyor.

Efendiler, şimdi arz ettiğim istatistik artık bir devletin keyfimeyşe yapabileceği şeyler sırasından çıkmalı 60 - 70 sene olmuştur. Böyle, dünyada hiçbir hadise yoktur ki - bilhassa nüfus mesaili hakkında istatistik yapılmasın! Dünyada daima hatır ve hayale gelmeyecek mevzular üzerine istatistikler yapılır ve bu istatistikler daima erbabi ilim tarafından tetkik edilir. Bunlar bütün dünyaya ait istatistikleri yaptıkları zaman bize ait olan sütûnları boş buluyorlar. Bizim şerefi ilmimiz nâmına bu çok düşünülecek ve nazarı dikkate alınacak bir meseledir. Böyle bütün dünyanın mütefekkirleri Türkiye'ye ait sütûnları boş buldukları gibi hakkımızda iyi fikir hâ-

sıl olmaz. Onun için bunu kemali ehemmiyetle Hükümetin nazarı dikkatine vazettim ve Müdüriyeti Umumiye'nin tesisine karar verdiler ve nihayet Enstitü İstatistik Müdürü Umumilerinden birisini bamukavele İstanbul'a getirdiler ve memleketimizin en güzide gençlerinden birisini de buna muavin olarak verdiler. Bu, beynelmilel enstitü ile münasebata girmişti ve istatistik esaslarını hazırlamaya başladı. Şunu da arz edeyim ki; Encümeni âliniz bir esbabı mucibe hazırlamış ve demiş ki, bizde henüz vilâyatta tekemmül etmemiş ki, merkezde de böyle istatistik müdüriyeti ihtasına lüzum gösterilsin. Efendiler, istatistik işi yukarıdan aşağıya doğru başlayacaktır. Çünkü istatistikte üç safha vardır. Bir defa istatistik ne suretle tanzim edilecektir? Meselâ nüfus istatistiki? Bunun için şahsî cetveller vardır, aile cetvelleri vardır, daha birtakım cetveller yapılmıştır ve burada enstitünün kararına tevfikân yapılmış birtakım sualler vardır, burada ilmî ve fennî birçok izahat vardır. Yani bir tahriri nüfus için koca bir cilt kitap yazarlar, bunu yapacak istatistik Müdüriyeti Umumiyesidir. Bir de, ilmî safhası var, ne suretle yapılacaktır? Bunun ilmî esasları kararlaştırılır, sonra istatistik rakamlarını toplamak lâzım gelir ki, bununla doğrudan doğruya teşkilâtı devlet alâkardardır.

Üçüncü safhası vardır: Toplanan rakamları bir araya getirerek umumî ve asıl istatistiki vücuda getirmek. Yani bu üç safhadan ilk safhasıyla, son safhasını İstatistik Müdüriyeti Umumiyesi yapar. Yalnız ikinci safhasını diğer memurini devlet yapar. Onun için ben diyorum ki; bu İstatistik Müdüriyeti Umumiyesinin teşkili için diğer vilâyetlerde teşkilât yapmaya lüzum yoktur. Bilâkis teşkil edilmiş olanların bile lâğvî lâzım gelir. Yani bir İstatistik Müdüriyeti Umumiyesi bir sene, iki sene, hatta üç sene sırf kendi dairesi dahilinde mesai ile meşgul olacak ve ancak ondan sonra vilâyat dahilinde tatbikata girişecektir. Meselâ, bir ceraim istatistiki yapabilmek için getireceğimiz bir mütahassis bizim Ceza Kanunumuzu okuyup tercüme edecektir. Ahkâmî cezaiye nedir? Bunların hepsini, ceza kanunlarını alıp okuyacak. Teşkilâtı mehakimi tetkik edecek, Usulu Muhakematı Cezaiye Kanunumuzu okuyacak. Yani en âlim adliye memurlarımız kadar ceraimi adliye vakıf olacak. Ondan sonra ceraim istatistiki için lâzım gelen formülleri hazırlayacaktır. Onun için bir istatistik müdüriyeti bizde bu seneden itibaren teşekkül etmeli ki, iki üç sene sonra tatbikat sahasına atılabilsin. Nüfus istatistikler için en mühim

usul budur. Sonra, vilâyet devairinde de bunun için istatistik müdüriyetine lüzum yoktur. Doğrudan doğruya 8-10 kişiden ibaret olan istatistik idarei ummiyesi bunu yapar, çıkarır. Vilâyete gönderir. Zaten arz ettiğim gibi orada tahriri nüfus bilumum devair memurini ve mektep muâlimini ile köylerdeki memurlara varıncaya kadar hep alâkadar edilerek 24 saatin içerisinde yapılır. İstatistik Müdüriyeti Umumiyesine gelir, orada bunlar tasnif ve telfik edilir. Yani demek istiyorum ki, vilâyatta istatistik idarelerinin tesisine lüzum yoktur. Hatta mevcut olanların da ilgası lâzım gelmez. Onun için Heyeti Celileden rica ediyorum! Memleket namına, memleketin şerefi namına bu idarenin herhalde iadeten tesis olunması lâzım gelir. Şurasını da arz edeyim mukeddema teşkil olunan bu idareyi Ferit Paşa mevkii iktidara gelince, yaptığı şeyyiate bir zamime daha olsun dedi, lâğvetti ve maaşını da kendi bendegânından ibaret olan sadaret memurlarına tevzi etti. Memleket için nafi olan bu müessesenin herhalde tesisini memleketimizin şeref ve haysiyeti ilmiyesi meselesidir. Ondan dolayı bu kadar ehemmiyet veriyorum. Artık takdiri âlinize vabestedir.

REİS — Başka söz isteyen var mı efendim? (Hayır sesleri) fakat efendim İstatistik Müdüriyeti Umumiyesine ait tahsisatı burada görmüyorum.

MÜKERREM BEY (Isparta) — Kadrolardadır. (26 ncı fasılda sesleri).

REİS — Evet efendim, 26 ncı fasıldadır, gördüm. Yalnız Hükümetten sormak istiyorum. Refet Beyefendi elli imzalı bir takrirle müracaat etmemiştir. Eğer Hükümet bu fikri kabul ediyorsa Hükümetin fikri olarak reye koyacağım.

BAŞVEKİL İSMET PAŞA (Malatya) — Refet Beyefendi istatistik işlerinin ehemmiyetini izah buyurdular. Evvelce Hükümet, istatistik teşkilâtı hakkında bir teklif dermeyeran etmişti. Keyfiyeti Heyeti Celilenin takdirine arz ediyoruz.

«Diyanet İşleri bütçesi hâlâ olmadı mı?» Diye bir soru karşısında bulundum. Diyanet İşleri Reisi tayin edilmiş ve kadroları hemen taayyün etmek üzere bulunmuştur. Bir iki gün zarfında ayrı bir bütçe olarak Heyeti Celileye takdim edeceğim.

Muhterem Adana Mebusu, sakıt Halifeye ve sakıt hanedana verilen paralara ilâveten Hükümet yeni bir para vermek fikrinde midir? Buyurdular.

Sakit Halife vatandan ayrılır ayrılmaz Türkiye Cumhuriyeti aleyhinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin mukadderatı aleyhinde ve Türkiye vatani

aleyhinde sarahaten vaziyet almıştır. Beyanname neşretti ve tahrik etti. Hükümet, Meclisi Âlinin kabul ettiği kanun ile masarifi seferiye için, kendisine verilmiş olan salâhiyete binaen, ilk masarifi seferiye vermisti. Fakat bu vaziyet hasıl olduktan sonra, yani Türkiye aleyhinde vaziyet aldığını gördükten sonra, ikinci bir para vermeye muktedir değildir. (Bravo sesleri) Çünkü hiçbir hükümet vatan aleyhinde ve Büyük Millet Meclisi aleyhinde vaziyet alanların esbap ve veşaitini tezyit etmeye muktedir değildir. (Doğru sesleri)

MUHTAR BEY (Trabzon) — Efendim, bu sâkıt Halifenin vatan aleyhinde neşriyatta bulunduğuna hepimiz müteessir olduk. Doğrudur, lâkin bendeniz bu neşriyat nedir, diye Avrupa gazetelerini takip ettim, fakat böyle bir şey göremedim. Hattâ İstanbul gazeteleri de bu neşriyatı Ankara'dan alarak neşrettiler. Bu beyanname harfiyen neşredilse de nasıl bir beyanname neşredilmiş olduğunu bütün âlem görse..

DOKTOR FUAT BEY (Kırkkilise) — Ne lüzum var efendim?..

HAYDAR RÜŞTÜ BEY (Denizli) — Görülecek bir meta değil canım.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Tahakkuk etsin, efendim.

BAŞVEKİL İSMET PAŞA (Malatya) — Beyanname gazetelerde neşredildiği gibidir. Meclisi Âlide zikredilecek bir beyanname olmadığı gibi mahiyeti resmîyesini kabul etmediğimiz için Meclise arz etmedik. (Doğru sesleri) Beyanname, hakikatı halde gazetelerde görüldüğü gibidir.

REİS — Efendim, başka söz isteyen var mı? Heyeti umumiye hakkında müzakereyi kâfi görerek fasılları geçilmesini kabul edenler lütfen ellerini kaldırsınlar... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, bu İstatistik Müdüriyeti Umumiyesi hakkındaki tahsisat 26 ncı fasılda mıdır?

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Evet!

Fasıl	Lira
26 Maaşat	11 280

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, eğer İstatistik Müdüriyeti Umumiyesinin teşekkülünü Heyeti Celile kabul buyurursa miktarını şimdi arz ederiz. (Kabul sesleri)

REİS — Hükümetin teklifi, İstatistik İdarei Umumiyesi teşkilâtını natıktır. Eğer Hükümetin teklif ettiği..

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Hayır Reis Beyefendi! Başka farklar da vardır ki bu farklarda hükümet ve encümen mutabık olarak teklif etmiştir. Şimdi ilâve edilecek rakamı arz ederim.

REİS — Efendim, İstatistik İdaresine dair Hükümetçe teklif olunan ve Muvazenei Maliye Encümenince tayyolunan...

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, müsaade buyurunuz, evvelâ maaşı asliyi arz edeyim.

REİS — Müsaade buyurunuz efendim. Evvelâ esası reye koyayım. İstatistik İdarei Umumiyesinin vazını Bursa Mebusu Refet Bey teklif ediyor. Zaten Hükümet de bu teklifinde musirdir. Binaenaleyh, İstatistik İdarei Umumiyesini teşkil etmek üzere Hükümetçe mevzu tahsisatı esas itibarıyla kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir efendim.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Efendim, biraz evvel bunun için lâzım olan miktarı arz edeceğim demiştim. Bu fasla (2,760) lira ilâve edilecektir. Binaenaleyh faslın yekûnu (14 040) liradır.

REİS — Efendim, o halde faslın yekûnu (14 040) lira oluyor.

RECEP BEY (Kütahya) — Efendim, yekûnde sehiv olsa gerek...

REİS — Evet, Bendeniz de öyle bir şey hissediyorum.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Hayır efendim. Şüphe edilecek bir şey yoktur. Bu fasılda encümenin kabul ettiği kadroda Müsteşarlık görülüyor. Fakat ahiren kabul edilen kanunlar mucibince Başvekâletin işi tekessür etmiştir. Bunun için encümen, 15 000 kuruşluk bir müsteşar kabul etmiştir. O da bu faslın yekûnunda dahildir. Onun için faslın yekûnu 14 040 lira oluyor.

REİS — Efendim, bendenizin anlamadığım şey; İstatistik Müdüriyeti Umumiyesinin tahsisatı burada dahil midir?

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Dahildir efendim.

REİS — O halde faslın yekûnunu reye âlilerine koyuyorum.

RECEP BEY (Kütahya) — Reis Beyefendi, rakamda hata barizdir.

REİS — Efendim, Muvazenei Maliye Encümeni daha salâhiyettardır. Tashih edilmiştir. Efendim! Faslın yekûnunu reyî âlinize koyuyorum.

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Reis Bey, müsaade buyurunuz. Esbabını arz edeyim. Bu faslında Hilâfet Başkâtibi, kurenası ve birtakım memurin vardı. Bunlar tayyedildi. Tayyedilince Başvekâlet memurin maaşatı kalıyor ahiren arz ettiğim gibi Müsteşarlığı da ilâve etmek suretiyle, bir de İstatistik Müdüriyetini zammedince hepsi (14 040) lira oluyor.

REİS — Hasan Beyin izahatları veçhiyle faslın yekûnu olan 14 040 lirayı kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
27 Masarifat	2 230

REİS — Efendim, matbuunda 1 450 liradır. Fakat Muvazenei Maliye Encümeni bunu tashih etmiştir. Şimdi faslın yekûnu olan (2 230) lirayı reyî âlinize koyuyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu efendim

Fasıl	Lira
28 Masarifi müteferrika	500

REİS — Söz isteyen var mı? Faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Aynen kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
29 Tahsisatı fevkalâdei şehriye	9 240

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Reis Beyefendi, şimdi bunun hesabını yapıyoruz, arz ederiz. Şimdilik diğer bir fasla geçelim.

Fasıl	Lira
30 Memurini mazule maaşı	13 763

REİS — Söz isteyen var mı? 30 ncü faslın yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum, kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira
A	
30 Telgraf ücreti	5 000

REİS — Söz isteyen varmı efendim? 30 ncü (A) faslının yekûnunu kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edildi.

Fasıl	Hanedanın harcıharı	Lira
B		
30 ve masarifi zarurîyeleri		200 000

REİS — Söz isteyen varmı?

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Reis Beyefendi, ikinci maddesi de vardır. Saraylar muhteviyanın tespit ve muhafazası masrafı seksen bin lira.

ZAMİR BEY (Adana) — Sarf edileni kabul ederiz. Badema sarf edilmesine taraftar değiliz.

REİS — Efendim, bilmiyorum sarf edilmiş midir? Maliye Vekili izahat versin!

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDULHALİK BEY (Kângırı) — Efendim, esasen sarf edilen miktardır. Başka bir şey istemiyoruz.

REİS — Evet efendim, sarf edilen meblağ...

ZEKÎ BEY (Gümüşhane) — Sarayların tamir masrafı ne kadardır?

REİS — Yalnız sarayların tamir masrafı 80 bin liradır. Faslın yekûnu olan 280 bin lirayı kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Fasıl	Lira

29 Tahsisatı fevkalâdei şehriye 9 240

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Reis Bey, tahsisatı fevkalâdei şehriye faslı 13 725 lira olacaktır.

REİS — Efendim, tahsisatı fevkalâdei şehriye faslı şimdi kabul ettiğimiz İstatistik İdarei Umumiyesi teşkilâtı dolayısıyla 13 725 liradır. Söz isteyen var mı? Hayır sesleri) Kabul edenler lütfen el kaldırsın. Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Yekûnu umumî lira 329 258

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir. Başka müzakere edilecek bütçe var mıdır efendim?

HASAN FEHMÎ BEY (Gümüşhane) — Varidat kanunları varı

REŞAT BEY (Saruhan) — Efendim, masraf bütçeleri bitmemiştir. Varidat bütçesine geçemeyiz.

REİS — Meclise tevdi olunan bütçeler itmam olunmuştur. Yalnız Adliye Vekâleti bütçesiyle Maarif Vekâleti bütçesi bir de Evkaf ve Şark Demiryolları Mülhak Bütçeleri kalmıştır. (Diyaret İşleri Bütçesi de kaldı sesleri) Demiryolları Mülhak bütçesi Meclise gelmediği için beklemek mecburiyettir, deyiz. Muvazanei

Maliye Encümeni Reisi Bütçelerin vuruduna kadar varidat bütçesinin müzakeresine geçilmesini teklif ediyorlar.

RAİF EFENDİ (Erzurum) — Doğru değildir.

RÜŞTÜ PAŞA (Erzurum) — Alâkadar değildir, müzakare edebiliriz.

MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENİ REİSİ HASAN FEHMİ BEY (Gümüshae) — Efendim, varidat bütçesi Muvazene Kanununda bir maddedir. Bazı kanunlar vardır ki, elde mevcut bütçe ile müzakare edilmek mecburiyetindedir. Bendenizin arz ettiğim varidat kanunlarıdır. Vakit kaybetmemek için şimdiden varidat kanunlarını müzakare edelim. Maarif bütçesi iki gün evvel geldi. Onun tetkikatiyle meşgulüz. Diyanet İşleri bütçesi, Evkaf bütçesi, Adliye bütçesi vardır. Adliyenin yeni kanunları vardır. O kanunlar Heyeti Celilenizce kabul edilmedikçe Adliye bütçesinin Heyeti Celileye takdimi imkânsız görülüyor. Binae-

naleyh o kanunları da bütçeye taalluku itibariyle çıkarmak lâzımdır ki bütçede ona göre tertip ve tanzim edilmiş olsun. Bugün için tabii ve tevzi edilmiş varidat kanunları vardır. Şimdi onları müzakare edersek hem zaman kazanmış oluyoruz, hem de bütçe müzakeresini tehir etmiş olmayız.

Efendim, Varidat kanunlarının müzakeresine geçilmesini reyi âlinize koyacağım. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Aksini reye koyuyorum kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olundu.

Efedim, Varidat kanunlarının müzakeresine geçeceğiz. Fakat bunların evveleminde Heyeti Celilenizce gözden geçirilmesi, mütalaa edilmesi muvafık olur. Arzu ederseniz bunları cumartesi günü yapalım. (Hay hay sesleri) O halde yarın gayrî müstacel mevaddın müzakeresine devam etmek ve bir buçukta içtima edilmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Hitamı müzakarat Saat : 4.00

1340 SENESİ
DÜYUNU UMUMİYE BÜTÇESİ

DÜYUNU UMUMİYE

Hükümetin düyunu umumiye için talep ettiği tahsisat :

3 473 672	Lirası	Anadolu düyunu umumiyesine
1 599 517	»	İstikrazı dahiliye
30 000	»	Donan piyangosuna
5 594	»	İstikrazat masarifine
1 000 000	»	Tekalifi Milliye ve vasaiti nakliye düyununa
1 409 464	»	Düyunu Umumiye Osmanıye Meclisine ait olmak üzere ceman

7 518 247 Liraya balığ olmuştur.

Tetkikatımızda Düyunu Umumiye yani Devlet borçları bütçesini Düyunu Umumiye Müdüriyeti Umumiyesi, istikrazlar, Hazine tahvilleri, avanslar ve müteferrik düyun; Düyunu Umumiye Osmanıye Meclisi ve memurini namlarıyla dört kısma tefrik eylediğimizden aksamı mezkûne hakkındaki mütalâatımızı berveçhiati arz ediyoruz:

Birinci kısım : Düyunu Umumiye Müdüriyeti Um umiyesi : Hükümetçe Anadolu Düyunu Umumiyesi için talep olunan tahsisat (3 473 672) liradır. Encümenince yapılan tetkikat ve kabul edilen esasat neticesinde tahsisatı mezkûre (102 606) lira olarak kabul edilmiştir.

Merbut cetvelde görüldüğü veçhile Hükümetin teklifatında :

13 428	Lirası	Müdüriyeti umumiye merkez ve
234 306	»	Taşra maaşatı ve de
952 134	»	Tahsisatı fevkalâde olmak üzere ceman

1 199 868 Lira Memurin maaşat ve muhasabatı olarak talep edilmiştir.

Evvelemirde Düyunu Umumiye memurlarına verilen tahsisatı fevkalâdenin berveçhiati nispette ve hususî bir şekilde cereyan etmekte olması nazarı dikkati celp eylemiştir :

16	liraya kadar	% 300	yani	48	lira zam ile	64	lira
4	»	% 275	»	11	»	15	»
20				59		79	
10	»	% 250	»	25	»	15	»
30				84		114	
10	»	ve ilh. için	% 150	»	15	»	25
40				99		139	

Bundan mada aile zammı olarak her mücerrede 2,5, müteehhile 5 ve ikiden fazla çocuğu bulunana 7,5 lira tesviye edilmektedir. Encümenimiz Düyunu Umumiye memurlarımızın diğer devairi mülkiyeden farklı ve tahsisatı fevkalâde Kanunun haricinde olarak ayrı bir usule tevfiikan zam almakta devam etmelerini tecviz eylemediği cihetle, salıfüzzikir zam usulünü ve aile tazminatını ilga ederek tahsisatı fevkalâde kanunun onlar hakkında da tatbikini tensip eylemiştir. Ancak bu surette bazı memurin halen almakta oldukları maaşlara nazaran epeyce mutazarrır olacaklarından encümenimiz 1340 senesi için muailyhime ayrıca tahsisatı muvakkate namiyle bir miktar tahsisat itasını muvaffık görmüş ve bunun için 66 ncı fasla 12 060 lira vazeylemiştir. Müdüriyeti Umumiye merkezi için talep olunan 13 428 lira 24620 lira olarak tespit edilmiştir. Bunun sebebi Müdüriyeti Umumiye teşkilâtının tevsi ve ikmali lüzumundan ve bir de bazı memurların maaşlarına bir miktar zammıyat icra edilmesinden naşidir. Filhakika Müdüriyeti Umumiye teşkilâtı şimdiye

kadar pek noksan bir halde kaldığı gibi sahai idaresi dahi tedricen hayli tevessü ederek, bütün Türkiye Cumhuriyeti arazisini ihtiva eylemekte bulunmuştur.

Evvelâ Müdürü Umumilik makamı münhal bulunmakta olduğundan maaşı rüsumat ve posta ve telgraf Müdürü Umumiyesi gibi yüz liraya iblâğ olunmuş ve bir de muavin verilmiştir. Heyeti teftişiyeye, Tuz fen memurları ve Müdüriyeti Umumiyenin diğer devairi ihtiyacı hazıra göre ikmal olunmuştur. Taşra memurun maaşına gelince o da 234 306 liradan 272 892 liraya iblâğ olunmuştur. Esasen taşrada lüzum görülmeyen birçok memuriyetler ilga edilmiş ise de diğer taraftan Düyunu Umumiyenin küçük memurlarına verilmekte olan maaşın azlığı nazarı dikkatimizi celbederek maaşatı mezkûre mümkün ve münasip miktarlarda tezyit olunmuş ve bundan başka Suriye ve Ermenistan hudutlarında teşkilât icrası ve Artvin ve Mardin'de idareler tesisi gibi ebap dolayısıyla bazı memuriyetler de kadroya ilâve edilmiştir.

Tahsisatı fevkalâdeye gelince : Balâda arz olunduğu veçhile memurini mülkiyeye tahsisatı fevkalâde usulü tabdik edildiğinden naşi tahsisatı fevkalâde olarak Hükümetin teklifinde murakkam 952 134 lira 785 994 liraya tenzil edilmiş ve binaberin memurun maaş ve muhasebatı için berveçi balâ üç kalemde ceman talep olunan 1 199 868 liraya mukabil.

34 620	Lirası Mürirani Umumiye merkez
272 892	» Taşra maaşatı
785 994	» Tahsisatı fevkalâde
12 060	» Tahsisatı muvakkate
3 500	» Mazulin maaşat ve muhassatı olarak ceman,

1 109 066 Lira kabul ve 90 802 liralık bir tasarruf temin edilmiştir.

Memurini muvakkate maaş ve ücreti : Rüsumatla müşterek muhafaza memurlarının yüzde kırkı aynen, ücreti 15 000 lira fazlasıyla, demirbaş eşya mübayaat ve tamirat ve tathiratı 5 000 lira noksanıyla, tenvir ve teshin, kırtasiye aynen, defatir ve evrakı matbua ve pul tabiyesi 50 000 lira noksanıyla kabul edilmiş ve müteferrikanın dâhilinde bulunan 500 liralık melbusat masrafı ayrı bir madde halinde dercedilmiştir. Tuz ihraciyesi tahsisatı 50 000 lira noksanıyla 250 000 ve nakliyesi 100 000 lira fazlasıyla 700 000 lira olarak kabul olunmuştur. Ancak tuz nakliyesi satılan tuzun bedeline ilâveten tahsil ve irat kaydedilmekte olduğundan hakiki bir masraf addedilemeyeceği bedihidir.

Masarifi tahsiliye faslındaki tahavvül pek cüzidir. Talep olunan 750 000 liralık tahsisat 730 500 lira olarak kabul edilmiştir. Bu faslın en mühim maddesi emanalet aşarı cibayet masrafı olup 620 000 lira olarak tek-
lif ve aynen kabul edilmiştir.

Masarifi umumiye 182 302 liraya mukabil 175 000 lira olarak tespit edilmiştir. Tuzlarla ve ebniye inşaat ve tamirat ve tathiratı tahsisatının ehemmiyetli bir yekûn halinde bulunması 1340 senesi zarfında bilhas-
sa tuzlalarda lüzum görülen dekovil inşaat ve tamiratı masarifinden mütevellittir.

Tahsisatı fevkalâde : Tahsisatı muvakkate ve mazulin tahsisatı hakkında balâda izahat ita edilmiştir.

Bu suretle Encümenince kabul olunan 3 371 066 liralık yekûn 1339 senesine nispetle 192 393 lira fazla ise de yeni bütçe meyanında 1339 tahsisatına nispetle fazla olarak 50 000 lira tuz ihraciyesi, 130 878 lira tuz nakliyesi, 40 000 lira tuzla ve ebniye inşaat ve tamiratı gibi müfit ve müsmir masraflar bulunduğu nazarı dikkate alınmak lâzım gelir. Malûmuâlileri olduğu üzere bidayetden düşman istilâsından mâsun kalan yer-
lerde teşekkül etmiş olan Anadolu Düyunu Umumiyesi 1337 senesi iptidasında Adapazarı ve İzmit'in, Kânunisanı 1338'de Adana'nın, Eylül 1338'de İzmir'in ve Teşrinisanı 1338'de Edirne'nin mamülhakat istirdadiyle dairesi işgalini tevsi etmiş ve Kânunisanı 1339'da Çatalca ve mülhakatı Edirne'ye ilhak edilmiş olmakla Müdüriyeti Umumiyenin vahdetini ve muamelâtının intizamını temin için İstanbul Başmüdüriyeti, Balıkha-
ne, Damga ve pul müdüriyetleri gibi İstanbul'un mahallî teşkilâtının da 1340 senesi iptidasından itibaren müdüriyeti mezkûreye ilâvesine lüzum görülerek müfredatı zirde muharrer muhassasa-ki ceman 350 612

liradır - Düyunu Umumiyei Osmaniye Meclisi için Hükümetçe talep olunan 1 409 464 liralık muhassasattan bittefrık Müdüriyeti Umumiye bütçesine ilâve edilmiştir.

Yalnız İstanbul ve mülhakatı Düyunu Umumiye
Başmüdüriyeti için Muvazenei Maliye Encümenince
kabul ve teklif olunan lira

Fasıl	Madde	Unvanı tahsisat	
60		İdarei Vilâyat maaşı	
	1	Memurini daime maaşı	42 132
	2	Memurini muvakkate maaş ve ticüratı	2 150
	3	Rüsumatla müşterek muhafaza memurlarının yüzde farkı	25 000
		Yekûn	69 282
61		Levazım	
	1	İcarat	10 000
	2	Demirbaş eşya mubayaat ve tamirat ve tathiratı	2 100
	3	Tenvir ve teshim	2 600
	4	Kırtasiye	1 000
	5	Defatir ve evrakı matbua ve pul ücreti tabivesi	53 000
	6	Müteferrika	2 000
	7	Melbusat	400
		Yekûn	71 100
62	2	Tuz nakliyesi	62 000
63	1	Masarifi muhakeme	500
	2	Pul ücreti beyiyesi	27 000
	6	Aidat memurlarının istihkakı	1 500
		Yekûn	29 000
64	1	Eşya nakliyesi	600
	2	Harcirah	3 000
	3	Memalih ve ebniye inşaat ve tamirat ve tathiratı	2 900
		Yekûn	6 500
65		Tahsisatı fevkâlâde	87 210
66		Tahsisatı muvakkate	5 520
67	1	Mazul memurin maaşı	6 700
	2	Mazul memurin tahsisatı fevkâlâdesi	13 300
		Yekûn	20 000
		Yekûnu umumî	350 612

Netice : Anadolu Düyunu Umumiye Müdüriyeti Umumiyesi için Hükümetçe talep olunan 3 473 672 liralık tahsisat, İstanbul Başmüdüriyeti ve diğer idarelerde dâhil olduğu halde Umum Müdüriyeti Umumiye Teşkilâtı için 3 721 678 lira olarak tespit edilmiş ve salıfuzzikir cetvelde münderiç iki sütun memzucen bütçeye dercedilmiştir.

Müdüriyeti Umumiyece tahsil olunan varidata gelince bu miktar : 1336 senesi için 8 907 087

1337 senesi için 10 328 464

1338 senesi için 15 734 916 liraya ve 1339 senesi Teşrinievveli nihayetine kadar alınan varidât dahi

16 338 689 liraya ki ceman

---

51 309 156 liraya balığ olmuştur.

İkinci kısım : İstikrazlar - bu kısımdaki 68 - 89 ncu fasıllar İstikrazata Omsaniyeden badettaksim Türkiye'ye isabet edecek mekadir için açılmıştır. Düyunu Umumiyei Osmaniyeye henüz taksim edilmeyerek Türkiye'nin hissesi taayyün etmediği cihetle, salıfuzzikir fasılların rakam hanelerine bir şey konulmamıştır.

Donanma piyngosu : İşbu piyango, 21 Nisan 1333 tarihinde Donanma Cemiyeti ile Osmanlı İtibarı Millî Bankası arasında akdedilen bir mukavele mucibince mevkiî furuhta çıkarılmıştır. Esasen bir milyon liralık olmak üzere ihraç edilecek iken ancak dört yüz bin liralık miktarı ihraç olunmuştur. Mürettebatı seneviye mukavelede 30 000 lira olarak muharrerdir. Mezkûr cemiyetin ilgasından sonra nücut ve mevcudatı Hükümeteye intikâl eylediği cihetle mürettebatı seneviyesi olan 30 000 liranın dâhi bütçeye nakli icap eylemiştir. Ancak 1338, 1339 seneleri mürettebatı mütedahil bulunduğundan bunların da iki senede itfasını temin için 1340 senesi mürettebatına ilâveten Encümence 30 000 lira daha ikinci madde olarak vazedilmiştir.

İstikrazı dâhilî : İstikrazı dâhilî için Hükümetçe bidayeten İstikrazı dâhilî faiz ve amortismanı 1 524 932 ve mütedahil 1334 senesi faiz bakiyesi olarak da Encümence, 74 583 lira ki ceman 1 559 517 lira teklif edilmiştir. İstikrazı dâhilî 17 971 600 liralık olmak üzere meydana tedavüle çıkmış olup faizi % 5 ve imhaiyesi % 1 olmasına göre mürettebatı seneviyesi $898\ 880 \times 179\ 776 = 1\ 078\ 656$ liradır. 1340 senesine ait olan işbu yekûnu tenzilinden sonra 446 278 lira kalır.

Malûm olduğu üzere istikrazı dâhilî 1334 senesinde akdedilip senevi mezkûrede iki taksitte % 5 faiz tediye ve imhaiyesinin nisfı olan 89 888 lira ile 126 480 liralık tahvil iştura olunmuştur.

Binaberin 1335 - 1339 beş senelik mürettebat mütedahil bulunmaktadır.

Hükümetçe 17 977 600 liradan

126 480 liranın badettenzil mütebaki

---

17 851 120 liranın beş senelik faizi olan 4 462 780 lira on senede tediye edilmek üzere 1340 senesi 446 288 lira konulmuştur. Bu muamele evvelâ müterakim faizler 17 977 600 lira yerine 17 851 120 lira üzerinden hesap edilmiş, saniyen beş senelik imhaiye mecmuu olan 898 880 lira da hiç nazarı itibara alınmamış olduğundan şayanı kabul görülmediği gibi istikrazı dâhilî hamillerine beş seneden beri bir gûna tediye bulunulmaması sebebiyle uğradıkları âzîm zarar ve mağduriyet de derpiş edilerek mütedahillerin tasfiyesi için teklif olunan on sene beş seneye tenzil edilmiştir.

Binaberin 1340 senesi mürettebatından başka 1335 mürettebatı olmak üzere ikinci madde olarak bütçeye 446 378 lira yerine 1 078 656 lira vazedilmiştir.

Bundan mâdâ esnayı tetkikatta 1334 senesi faizlerinden bakiye olarak 74 583 liranın tasfiye edilmemiş olduğu Hükümetçe beyan ve tahsisatı lâzimesi talep olunmakla meblağı mezbur dâhi üçüncü bir madde olarak aynı fasla ilâve edilmiştir.

92 nci fasla gelince : İşbu fasıl istikrazı dâhilî ile Donanma piyngosunu, Bakanlar Komisyonu olarak vazedilmiştir. İstikrazı dahilinin Osmanlı Bankası tarafından ifa edilecek tediyeatına mukabil % 1/4 hesabıyla senelik mürettebatının komisyonu 2 696,64 ve iki seneliği 5 393,28 liradır. Donanma piyngosunun komisyonu da otuz bin lira üzerinden 75 ve iki seneliği 150 lira olup ihtiyaten 200 lira vazı muvafık görülmüş ve kûsur vahide iblağ olunmuştur.

Üçüncü kısım : Hazine tahvilleri, avanslar ve müteferrik borçlar. İşbu kısımda muharrer 93 - 98 numaralı fasıllar ikinci kısımda muharrer 68 - 89 numaralı fasıllar gibi Devleti Osmaniye'ye ait Hazine tahvilleri ve avanslardan badetteksim Türkiye'ye isabet edecek düyun için küşat edilmiştir.

99 ncu Sosyete Kommerçiyale Doryante Bankasından alınan avans için açılmış olup 1340 senesi zarfında tasfiyesi icap eylediği takdirde tahsisatı munzama alınması tabiidir.

100 ncü fasıl Anadolu'da alınan Tekâlifi Milliye ve vasaiti nakliyeden gayri eztediye kalan miktar için vaz edilmiştir.

Dördüncü kısım : 101 nci fasla gelince, işbu fasıl Düyunu Umumiyei Osmaniye Meclis ve memurinine aittir. Düyunu Umumiyei Osmaniye Meclisinin mülga Osmanlı İmparatorluğuna ait bir müessese olduğu malûmdur. Henüz Düyunu Umumiyei Osmaniye taksim edilerek Türkiye'nin hissesi tayyün etmediğinden salifüzzikir müessesenin Cumhuriyetimize nazaran olan vaziyeti dâhi mevzubahis olmamıştır. Buna intizaren mezkûr müessese için Hükümetin talep eylediği 1 409 464 liralık tahsisat meyanından komiserlik ve kaleminin muhassetatı olarak Maliye bütçesine 9 990 lira nakil ve İstanbul ve mülhaktı da 350 612 liralık tahsisatla, evvelce izah olunduğu veçhile, merkezi Hükümette müteşekkil Düyunu Umumiye Müdüriyeti Âliyesine rapt edilmiştir.

Mütebaki tahsisat dahi pek fazla bulunduğu cihetle Hükümetin teklifine nazaran 578 862 lira tenzilât ile bir fasıl halinde 470 000 lira bütçeye konulmuştur.

Tahsisatı mezkûre bir haddi âzamiyi irae etmekte olup hakikaten sarfı icap eden meblâğ ile bunun sureti tevzii Maliye Vekâletine bırakılmıştır.

Hülâsa : Düyunu Umumiye yani Devlet borçları bütçesi Encümenimizce ceman 7 489 167 lira olarak kabul ve Heyeti Âliye'ye arz olunmuştur.

15 . 2 . 1340
Muvazenei Maliye Encümeni
Namına Mazbata Muharriri
Trabzon Mebusu
Şefik

DÜYUNU UMUMİYE

F.	M.	Ünvanı Tahsisatı	Anadolu Düyunu Umumiye idarelerinin 1339 senesi tahsisatı Lira	1340 senesi Anadolu Düyunu Umumiye idareleri için Hükümetçe teklif olunan tahsisat Lira	1340 senesi Anadolu ve İstanbul Düyunu Umumiye idareleri için Muvazenei Maliye Encümenince kabul ve teklif olunan tahsisat Lira
		İDAREİ MERKEZİYE			
1		Müdiri Umumî	900	900	1 200
2		Müdiri umumî muavini	—	—	900
3		Müfettişi umumî	600	720	840
4		Müfettiş ve muavinleri	840	4 140	9 720
5		Tuz Fen memurları	660	1 620	5 400
6		Heyeti hesabiye	5 640	5 640	14 400
7		Müstahdemini müteferrika	288	408	2 160
		Yekûn	8 928	13 428	34 620

F.	M.	Ünvanı Tahsisatı	Anadolu Düyunu Umumiye idarelerinin 1339 senesi tahsisatı Lira	1340 senesi Anadolu Düyunu Umumiye idareleri için Hükümetçe teklif olunan tahsisat Lira	1340 senesi Anadolu ve İstanbul Düyunu Umumiye idareleri için Muvazenei Maliye Encümenince kabul ve teklif olunan tahsisat Lira
60		IDAREİ VİLÂYAT MAAŞI			
	1	Memurini daime maaşı	253 672	234 306	315 024
	2	Memurini muvakkate maaşı ve ücuratı	199 450	210 000	212 150
	3	Rusumatla müşterek muhafaza memurlarının yüzde kırkı	60 000	60 000	85 000
		Yekûn	513 122	504 306	612 174
61		LEVAZİM			
	1	İcarat	70 000	60 000	75 000
	2	Demirbaş eşya mubayaat ve tamirat ve tathiratı	20 000	25 000	22 100
	3	Tenvir ve teshin	20 000	15 000	17 600
	4	Kırtasiye	10 000	10 000	11 000
	5	Defatir ve evrakı matbua ve pul ücreti tabiyesi	60 000	60 000	63 000
	6	Müteferrika	12 000	16 500	18 000
	7	Melbusat	—	—	9 000
		Yekûn	192 000	186 500	215 700
62		TUZ İHRACIYE VE NAKLIYESİ			
	1	Tuz ihraciyesi	200 000	300 000	250 000
	2	Tuz nakliyesi	569 122	600 000	762 000
		Yekûn	769 122	900 000	1 012 000
63		MASARIFI TAHSİLİYE			
	1	Masarifi muhakeme	35 000	40 000	40 500
	2	Pul ücreti beyiyesi	60 000	40 000	67 000
	3	Emanet aşarı cibayet maaş ve masrafı	600 000	620 000	620 000
	4	Rüsümü saydiye emanet cibayet masrafı		20 000	15 000
	5	Harir emanet öşrü cibayet masrafı	20 000	12 000	12 000
	6	Aidat memurlarının istihkakı	3 500	3 000	5 000
		Yekûn	718 500	735 000	759 500

F.	M.	Ünvanı Tahsisatı	Anadolu Düyunu Umumiye idarelerinin 1339 senesi tahsisatı Lira	1340 senesi Anadolu Düyunu Umumiye idareleri için Hükümetçe teklif olunan tahsisat Lira	1340 senesi Anadolu ve İstanbul Düyunu Umumiye idareleri için Muvazenei Maliye Encümenince kabul ve teklif olunan tahsisat Lira
64		MASARİFİ UMUMİYE			
	1	Eşya nakliyesi	10 000	15 000	15 600
	2	Harcırah	40 000	50 000	53 000
	3	Memalîh ve ebniye inşaat ve tamirat ve tathirâtı	60 000	107 304	102 900
	4	Akça nakliyesi	15 000	10 000	10 000
		Yekûn	850 000	952 134	873 204
65	1	TAHSİSATI FEVKALÂDE			
66	1	TAHSİSATI MUVAKKATE	—	—	17 580
67	1	MAZUL MEMURİN MAAŞI	670	—	7 873
	2	Mazul memurin tahsisatı fevkalâdesi	1 370	—	15 627
		Yekûn	2 040	—	23 500
İKİNCİ KISIM - İSTİKRAZLAR					
68		% 4 faizli Düyunu mübeddelei muvahhide			
69		İkramiyeli Şark Demiryolları tahvilâtı			
70		% 4 faizli 1890 senesi Tahvilâtı Osmaniye istikrazı			
71		% 4 faizli 1893 senesi Tömbeki istikrazı			
72		% 4 faizli 1894 senesi kırk milyon Frank istikrazı			
73		% 5 faizli 1896 senesi istikrazı			
74		% 4 faizli 1902 senesi Gümrükler istikrazı			
75		% 4 faizli 1903 senesi Saydî mahî istikrazı			
76		% 4 faizli Bağdat Demiryolu birinci tertip istikrazı			
77		% 4 faizli 1904 senesi istikrazı			
78		% 4 faizli 1901 - 1905 senesi istikrazı			

F.	M.	Ünvanı Tahsisat	Mülâhazat		
		ÜÇÜNCÜ KISIM - HAZİNE TAHVİLLERİ AVANSLAR, MÜTEFERRİK DÜYUN			
93		1911 senesi hazine tahvilleri			
94		1912 senesi hazine tahvilleri			
95		1913 senesi hazine tahvilleri			
96		Reji İdaresinin Bir buçuk milyon liralık avansı			
97		Fenerler idaresi avansları			
98		Köstence kablo şirketi avansı			
99		Sosyete kommerçiyale doryante avansı			
100		Teklifli milliye ve vasaiti nakliye düyunundan bakiye	6 000 000	1 000 000	1 000 000
		Üçüncü Kısımın Yekûnu	6 000 000	1 000 000	1 000 000
		RÖRDÜNCÜ KISIM			
101		Düyunu Umumiyei Osmaniye meclis ve memurini		1 409 464	470 000
101 A		Telgraf ücreti		—	50 000
		Dördüncü Kısımın Yekûnu		1 409 464	520 000
		YEKÛNU UMUMİ	9 178 672	7 518 247	7 541 167

ANADOLU
DÜYUNU UMUMİYE MÜDİRİYETİ UMUMİYESİ
MEMURİNİ DAİME KADRO HULÂSASIDIR.

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			1339	senesi maaşatı		1339	senesi maaşatı	
			Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira
		Müdiri umumî	1		75			
		Müdiri umumî muavini						
		Müfettişi umumî	1		50			
		Müfettişlik heyeti						
				60				
				50				
			1		40			
			1		30			
				20				
				15				
		Tuz heyeti fenniyesi						
				60				
				50				
				40				
			1		35			
				30				
		Heyeti hesabiye	1		20			
				60				
			1		40			
			2	30	60			
			1		25			
			6	20	120			
			2	15	30			
			1		10			
		Veznedar ve mübadele memurları						
				40				
			1		30			
			1		20			
			1		15			
		Umuru tahririye heyeti						
				40				
			1		30			
			1	20				
			3	15	45			
			2	12,5	25			
			2	10	20			
		Memurin müdiriyeti						
				40				
				30				
				15				

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1		100	1		100	102,50
1		75	1		75	83,75
1		70	1		70	80
4	60	240	4	60	240	290
7	50	350	7	50	350	455
3	40	120	3	40	120	172,50
1	30	30	1	30	30	50
2	20	40	2	20	40	80
2	15	30	2	15	30	70
1	60	60	1	60	60	72,50
5	50	250	5	50	250	325
1	40	40	1	40	40	57,50
—	—	—	—	—	—	—
2	30	60	2	30	60	100
2	20	40	2	20	40	80
1		60	1		60	72,50
1		40	1		40	57,50
10	30	300	10	30	300	500
5	25	125	5	25	125	225
—	—	—	—	—	—	—
4	15	60	4	15	60	140
—	—	—	—	—	—	—
1		40	1		40	57,50
2	30	60	2	30	60	100
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
1		40	1		40	57,50
2	30	60	2	30	60	100
7	20	140	7	20	140	280
6	15	90	6	15	90	210
—	—	—	—	—	—	—
1		10	1		10	30
1		40	1		40	57,50
2	30	60	2	30	60	100
1		15	1		15	35

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira
		Hukuk müşavirleri		40				
				20				
		Yekûn	30		720			
		Odacı ve hademekân	4	6	24			
		Yekûn	34		744			
		Başmüdürler						
			2	60	120			
			3	55	165			
			4	50	200			
			3	45	135			
		Muhasebeciler						
				45				
				40				
			2	35	70			
			4	30	120			
			8	25	200			
		Müfürler						
				50				
			1		40			
			1		35			
			5	30	150			
				27,5				
			2	25	50			
			1		24			
				22,5				
			1		21			
			15	20	300			
			1		19			
			8	17,5	140			
			5	17	85			
			5	16	80			
			9	15	135			
			9	14	126			
			1		13			
			1		12,5			
			3	12	36			

**Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan**

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1		40	1		40	57,50
1		20	1		20	40
80		2 765	80		2 705	4 138,75
6	30	180	6	30	180	—
86		2 885	86		2 885	4 138,75
4	60	240	4	60	240	290
—	—	—	—	—	—	—
6	50	300	6	50	300	390
—	—	—	—	—	—	—
1	—	45	1	—	45	61,25
3	40	120	3	40	120	172,50
1	—	35	1	—	35	53,75
5	30	150	5	30	150	250
—	—	—	—	—	—	—
1		50	1		50	65
2	40	80	2	40	80	115
3	35	105	3	35	105	161,25
12	30	360	12	30	360	600
7	27,5	192,5	7	27,5	192,5	332,50
15	25	375	15	25	375	675
—	—	—	—	—	—	—
6	22,5	135	6	22,5	135	255
—	—	—	—	—	—	—
12	20	240	4	17,5	70	150
—	—	—	—	—	—	—
4	17,5	70				
—	—	—	1		15	35
—	—	—	—	—	—	—
1		15	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			Aded	1339 senesi maaşatı Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	1339 senesi maaşatı Beheri Lira	Şehrisi Lira
		Mümeyyizler		35				
			3	30	90			
			1		25			
				22,5				
			1		20			
			4	15	60			
		Başkâtipler		30				
				27,5				
				25				
				22,5				
			7	20	140			
			1		17,5			
			2	17	34			
			1		16			
			5	15	75			
			4	14	56			
			2	12,5	25			
			11	12	132			
			27	10	270			
			15	9	135			
			1		8,5			
			5	8	40			
		Sandık emînleri						
			1		30			
			1		25			
			2	20	40			
				17,5	—			
			8	15	120			
			2	14	28			
			2	13	26			
			2	12,5	25			
			5	12	60			
			11	10	110			
			13	9	117			
			2	8,5	17			
			21	8	168			
			18	7,5	135			

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
2	35	70	2	35	70	107,50
5	30	150	5	30	150	250
6	25	150	6	25	150	270
4	22,5	90	4	22,5	90	170
6	20	120	6	20	120	240
3	15	45	3	15	45	105
2	30	60	2	3	60	100
1	—	27,5	1	—	27,5	47,50
2	25	50	2	25	50	90
2	22,5	45	2	22,5	45	85
4	20	80	4	20	80	160
19	17,5	332,5	14	17,5	332,5	712,50
—	—	—	—	—	—	—
32	15	480	32	15	480	1 120
21	12,5	262,5	21	12,5	262,5	682,50
1	—	10	1	—	10	30
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
1	—	30	1	—	30	50
5	25	125	5	25	125	225
4	20	80	4	20	80	160
8	17,5	140	8	17,5	140	300
28	15	420	28	15	420	980
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
46	12,5	575	46	12,5	575	1 495
1	—	10	1	—	10	30
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			1339	senesi maaşatı		1339	senesi maaşatı	
			Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira
		Memurlar						
				40				
			1		35			
			1		30			
				27,5				
				25				
				22,5				
			5	20	100			
				17,5				
			2	16	32			
			10	15	150			
			7	14	98			
			5	13	65			
			2	12,5	25			
			45	12	540			
			1		11,5			
			3	11	33			
			92	10	920			
			2	9,5	19			
			55	9	495			
			11	8,5	93,5			
			182	8	1 456			
			68	7,5	502,5			
			32	7	224			
			2	6,5	13			
			10	6	60			
		Kâtipler						
				27,5				
			2	25	50			
				12,5				
			10	20	200			
			1		17,5			
			17	15	255			
			3	14	42			
			19	12,5	237,5			
			9	12	108			
			1	—	11			
			36	10	360			
			31	9	279			
			18	8,5	153			
			125	8	1 000			
			109	7,5	817,5			

**Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan**

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1	—	40	1	—	40	57,50
—	—	—	—	—	—	—
1	—	30	1	—	30	50
2	27,5	55	2	27,5	55	95
1	—	25	1	—	25	46
2	22,5	45	2	22,5	45	85
2	20	40	2	20	40	80
15	17,5	262,5	15	17,5	262,5	562,50
—	—	—	—	—	—	—
80	15	1 200	80	15	1 200	2 800
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
151	12,5	1 887,5	151	12,5	1 887,5	4 907,50
—	—	—	—	—	—	—
—	—	11,5	—	—	11,5	—
—	—	—	—	—	—	—
123	10	1 230	123	10	1 230	3 690
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
4	8	32	4	8	32	108
5	7,5	37,5	5	7,5	37,5	135
13	7	91	13	7	91	351
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
1	27,5	27,5	1	27,5	27,5	47,50
5	25	125	5	25	125	225
5	12,5	62,5	5	12,5	62,5	212,50
4	20	80	4	20	80	160
11	17,5	912,5	11	17,5	912,5	412,50
38	15	570	38	15	570	1 330
—	—	—	—	—	—	—
58	12,5	725	58	12,5	725	1 885
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
251	10	2 510	251	10	2 510	7 530
12	9	108	12	9	108	324
—	—	—	—	—	—	—
14	8	112	14	8	112	378

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			1339 senesi maaşatı	1339 senesi maaşatı		1339 senesi maaşatı	1339 senesi maaşatı	
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira
		Kâtipler	206	7	1 442			
			43	6,5	219,5			
			20	6	120			
		Harir teftiş memurları						
			1		20			
				13,5				
			1		15			
		Müskirat istimare memurları						
				30				
				25				
				20				
				15				
				12,5				
				10				
				9				
				8				
				7,5				
		Aşar kontrol memurları						
				25				
				22,5				
				20				
				17,5				
				15				
		Dava vekilleri						
			2	30	60			
				25				
			1		14			
				10				
			1		7,5			
		Sergerde ve seyyar muhafızlar						
				15				
				10				
				7				
		Süvari ve piyade tahsildarları						
				15				
				12,5				
				10				
				8				
		Ambarcı, kolcu						
				8				

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1		7	1		7	27
—			—			
—			—			
3	20	60	3	20	60	120
2	17,5	35	2	17,5	35	75
5	15	75	5	15	75	175
1		30	1		30	50
1		25	1		25	45
4	20	80	4	20	80	160
2	15	30	2	15	30	70
3	12,5	37,5	3	12,5	37,5	97,50
20	10	200	20	10	200	600
2	9	18	2	9	18	54
3	8	24	3	8	24	81
1		7,5	1		7,5	27
7	25	175	7	25	175	715
3	22,5	67,5	3	22,5	67,5	127
6	20	120	6	20	120	240
18	17,5	315	18	17,5	315	675
6	15	90	6	15	90	210
1	—	25	1	—	25	45
2	10	20	2	20	20	60
1		15	1		15	35
4	4	40	4	10	40	120
3	7	21	3	7	21	81
1		15	1		15	35
5	12,5	62,5	5	12,5	62,5	162,50
8	10	80	8	10	80	240
1		8	1		8	27
1		8	1		8	22

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			1339	senesi	maaşatı	1339	senesi	maaşatı
			Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira
		Kolcubaşı		7,5 7 6,5				
		Süvari çavuş ve onbaşılar	2	8	16			
		Süvari kolcuları	10	7,5	75			
			1					
		Piyade kolcuları	7	7	49			
		Kolcu ve kantarcılar	129	6,5	838,5			
		Kantarıcı	205	6	1 230			
		Bank münadisi	752	5				
		Yekûnu Umumi	2 591		21 139,5			

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1		7,5	1		7,5	27
8	7	56	8	7	56	216
2	6,5	13				
1		8	1		8	27
3	7,5	27,5	3	7,5	22,5	81
3	7	21	3	7	21	81
2	6,5	13	2	6,5	13	54
1		8	1		8	27
9	7	63	9	7	63	243
116	6,5	754	116	6,5	754	3 132
119	6,5	773,5	119	6,5	773,5	3 213
381	6	2 286	381	6	2 286	6 856
1		7	1		7	27
127	6,5	825,5	127	6,5	825,5	3 429
36	6	216	36	6	216	648
1		7,5	1		7,5	27
2	7	14	2	7	14	54
69	6,5	448,5	69	6,5	448,5	1 863
15	6	90	15	6	90	27
2	6,5	13	2	6,5	13	81
2 099		22 741	2 099		22 741	61 360,75

**İSTANBUL VE MÜLHAKATI
DÜYUNU UMUMİYE BAŞ MÜDİRLİYETİ
MEMURINI DAİME KADRO HULÂSASIDIR**

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			Aded	1339 senesi maaşatı Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	1339 senesi maaşatı Beheri Lira	Şehrisi Lira
		Başmüdür Müfettişler						
		Muhasebeci Müdürler						
		Kontrolörler						
		Müdekkikler						
		Mümeyyizler						
		Başkâtipler						
		Sandık emînleri						
		Tahsildarlar Memurlar						
		Kâtipler						
		İstimareciler						
		Muhafaza memurları						

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
1		60	1		60	72,5
1		60	1		60	72,5
1		50	1		50	65
1		40	1		40	57,5
1		40	1		40	57,5
2	50	100	2	50	100	130
2	40	80	2	40	80	115
2	40	80	2	40	60	100
2	30	60	2	30	50	90
2	25	50	2	25	40	57,5
1		40	1		70	107,5
2	35	70	2	35	30	50
1		30	1		75	135
3	25	75	3	25	40	80
2	20	40	2	20	35	57,75
1		35	1		25	45
1		25	1		40	80
2	20	40	2	20	60	100
2	30	60	2	30	25	45
1		25	1		40	80
2	20	40	2	20	15	35
1		15	1		35	75
2	17,5	35	2	17,5	40	57,5
1		40	1		35	53,75
1		35	1		30	50
1		30	1		75	135
3	25	75	3	25	80	160
4	20	80	4	20	70	150
4	17,5	70	4	17,5	180	420
12	15	180	12	15	25	45
1		25	1		120	240
2	20	120	6	20	245	525
14	17,5	245	14	17,5	390	910
26	15	390	26	15	37,5	97,5
3	12,5	37,5	3	12,5	30	50
1		30	1		25	45
1		25	1		40	80
2	20	40	2	20	160	320
8	20	160	8	20	30	70
2	15	30	2	15	30	90

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira
		Sevk memurları						
		Makinist						
		Kantarcı ve muadditler						
		Kolcu ve kantarcılar						
		Kolcu						
		Kolcu kayıkçı						
		Odacı ve hademe						
		Kapıcı						
		Bekçi						
		Münadiler						

Yekûn

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan			Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			
Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrisi Lira	Tahsisatı fevkalâde Lira
3	10	30	3	10	15	35
1		15	1		12,5	32,5
1		12,5	1		20	60
2	10	20	2	10	30	50
1		30	1		30	50
10	12,5	125	10	12,5	125	325
2	10	20	2	10	20	60
3	8,5	25,5	3	8,5	25,5	81
10	8	80	10	8	80	270
2	8,5	17	2	8,5	17	54
4	8	32	4	8	32	108
9	12,5	112,5	9	12,5	112,5	292,5
9	8	72	9	8	72	243
2	12,5	25	2	12,5	25	65
1		8,5	1		8,5	27
1		10	1		10	30
1		8,5	1		8,5	27
1		30	1		30	100
3	25	75	3	25	75	90
192		3 511	192		3 511	7 267,50

1340 SENESİ
BAŞVEKALET BÜTÇESİ

BAŞVEKÂLET

1340 senesi Başvekâlet bütçesi için Hükümetçe (50 215) lira tahsisat talep edilmekte ve 1339 bütçesine nazaran bu miktar (4 347) lira noksan görülmekte ise de 1339 da Başvekâlet bütçesine dahil bulunan Hazine Dairesi 1340 da Maarif Vekâleti bütçesine ithal edilmiş olduğundan, bunun bir senelik muhassasatı olan (11 502) lira 1339 dan da tenzil olunduğu surette Başvekâlet bütçesinin 1339 a nazaran hükümet tarafından (7 155) lira fazlasıyla teklif edildiği anlaşılmaktadır. İşbu fazlayı intaç eden sebep 1340 da Başvekâlet için bir Müsteşarlıkla bir İstatistik Müdüriyeti Umumiyesi itasından mütevellit bulunmaktır. Vekâlet Müsteşarları mensup oldukları vekâletin idarî ve fennî umurunu tanzim ve tedvir ile mükellef idarî birer memur olup, Başvekâlet mevkiinin ayrıca böyle bir vazifesi olmamasına ve Devlet siyaseti umumiyesini Büyük Millet Meclisinden aldığı veçhe dairesinde umumî surette tedvir ile muvazzaf bir makam bulunmasına binaen, bütçenin tevzini için mümkün olan tasarrufatı icra zarureti karşısında kalan encümenimiz 1340 senesinde Başvekâlet kadrosunda İdarî bir Müsteşarlık ihdasını muvafık görmemiş ve bu cihet hükümetçe de kabul olunmuştur.

İstatistik Müdüriyeti Umumiyesine gelince: Vekâletler İstatistik şubası henüz tekemmül etmemiş olduğu cihetle Başvekâlette Müdüriyeti Umumiye ihdası ile umumî istatistik tanzimine imkân hasıl olamayacağı bedihi bulunduğundan encümenimiz 1340 senesinde mezkûr müdüriyeti umumiyenin ihdasını da kabul etmemiştir.

Vekillere vesaiti nakliye masarifi mukabil verilen tahsisatın kâfi bulunmadığı tebeyyün ettiğinden öteden beri bu husus için verilmekte olan muhassasata yüz lira zammı encümenimizce kabul edildiği cihetle Başvekile verilmekte olan (200) lira tahsisata da yüz lira zam edilerek (300) liraya iblâğ edilmiş ve fakat şöför ücreti bütçeden tayyolunmuştur. Kadro ve masraf fasıllarında yapılan diğer tasarruflarla beraber bütçe yekûnu mülga Sadaret memurini mazulesi muhassasatı dahil olduğu halde hükümetin teklifine nazaran (10 172) lira noksanıyla (40 043) lira olarak bittespit Heyeti Umumiyeye arz edilmiştir. 4 Şubat 1340

Muvazenei Maliye Encümeni Namına
Mazbata Muharriri
Isparta Mebusu
Mükerrerem

F.	M.	Nev'i muhassetat	1339 senesi Bütçesi Lira	1339 senesi Büt- çesindeki tadi- lâta göre se- nelik miktarı Lira	1340 senesi için Hükümetçe teklif olunan Lira	Muvazenei Maliye Encü- menince 1340 senesi için teklif olunan Lira	Heyeti Umumiyece kabul olunan Lira	Mülâhazat
26		MAAŞAT						
	1	Başvekil tahsisatı	2 400	2 400	2 400	3 600		
	2	Memurin ve müstahdemin maaş ve ücuratı	4 317	4 800	10 680	6 900		
	3	Mülga sadaret evrak dosyalarını muha- faza ile muvazzaf memurini muvakkate	1 068	6 000	1 500	780		
		Yekûn	7 785	13 200	14 580	11 280		
27		MASARİFAT						
	1	Kırtasiye ve evrakı matbua Mefruşat	1 000 875	1 000 875	3 000 —	680 —		
	2	Hademe melbusatı	750	750	450	150		
	3	Tenvir ve teshin	1 000	1 000	2 000	700		
	4	Harcırah	1 500	1 500	1 950	700		
		Yekûn	5 125	5 125	7 400	2 230		
28		MASARİFİ MÜTEFERRİKA	8 935	8 935	5 000	500		
29		TAHSİSATI FEVKALÂDEİ ŞEHİRİYE	21 329	13 764	18 495	9 240		
30	1	Memurini mazule maaşı	—	—	—	5 563		
	2	Memurini mazule tahsisatı fevkalâdesi	—	—	—	8 200		
		Yekûn	—	—	—	13 763		
30	A	Telgraf ücuratı	—	—	—	5 000		
		Yekûnu Umumî	54 562	47 684	50 215	37 013		

F.	M.	Unvanı memuriyet	Kablettadilât			Badettadilât		
			Aded	1339 senesi maaşatı		Aded	1339 senesi maaşatı	
				Beheri Lira	Şehrisi Lira		Beheri Lira	Şehrisi Lira
26	1	Başvekil	1	200	100	1	200	200
	2	Müşteşar	—	—	—	—	—	—
		Kalemi mahsus müdürü	1	40	40	1	50	50
		Mümeyyiz	1	25	25	1	30	30
		Şifre memuru	1	17	17	1	20	20
		Muamelât memuru	—	—	—	1	20	20
		Kâtip	2	13	26	1	15	15
		Mümeyyiz	1	25	25	1	30	30
		Müsevvit	1	17	17	1	20	20
		Mümeyyiz	2	13	26	2	15	30
		Mümeyyiz	1	25	25	1	30	30
		Dosya memuru	1	17	17	1	20	20
		Mukayyit	2	13	26	2	15	30
		İstatistik Müdürü Umumisi	—	—	—	—	—	—
		İstatistik Müdür Muavini	—	—	—	—	—	—
		Mümeyyiz	—	—	—	—	—	—
		Kâtip	—	—	—	—	—	—
		Kâtip	—	—	—	—	—	—
		Riyaset daire müdürü	—	—	—	—	—	—
		Serodacı	1	20	30	1	30	30
		Odacı	3	18	54	3	25	75
		Şoför	—	—	—	—	—	—
		Yekûn	17		318	17		400
4		Hazine müdürü	1	80	80	1	80	80
		Başkâtip	1	25	25	1	25	25
		Hazine memuru	4	20	80	1	80	80
		Hazine memuru	4	15	60	4	15	60
		Hazine memuru	4	10	40	4	12	48
		Odacıbaşı	1	30	30	1	30	30
		Odacı	3	25	75	3	25	75
		Hazine evrak memuru	1	25	25	1	25	25
		Hazine evrak kâtibi	1	15	15	1	15	15
		Hazine evrak kâtibi	—	—	—	—	12	12
		Odacı	2	18	36	2	25	50

Muvazenei Maliye Encümenince
1340 senesi için teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için
teklif olunan

Hükümetçe 1340 senesi için teklif olunan		Muvazenei Maliye Encümenince 1340 senesi için teklif olunan			Tahsisatı	
Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira	Aded	Beheri Lira	Şehrîsi Lira	fevkalâde Lira
1	200	200	1	300	300	—
1	150	150	—	—	—	—
1	50	50	1	50	50	65
1	30	30	1	30	30	50
1	20	20	1	20	20	40
1	20	20	1	20	20	40
1	15	15	1	15	15	35
1	30	30	1	30	30	50
1	20	20	1	20	20	40
2	15	30	2	15	30	70
1	30	30	1	30	30	50
1	20	20	1	20	20	40
2	15	30	2	15	30	70
1	75	75	—	—	—	—
1	40	40	—	—	—	—
1	25	25	—	—	—	—
2	15	30	—	—	—	—
2	10	20	—	—	—	—
1	40	40	—	—	—	—
1	30	30	1	30	100	—
5	25	125	4	25	30	—
1	60	60	—	—	—	—
29	890	890	18	575	690	690
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
1	25	25	1	25	25	45
1	20	20	—	—	—	—
2	15	30	1	15	15	35
2	25	50	1	25	25	—

Başvekâletin 1340 bütçesinde kabul edilen adedi memur-in ile bunların senevî maaşatı ve tahsisatı fevkalâdelerini mübeyyin cetveldir:

Memurin Adet	Senevî Maaş Lira	Senevî tahsisatı fevkalâdesi Lira	
22	11 280	9 240	Başvekâlet maiyetinde
	11 280	9 240	
Yekûn	20 520		

Adet	Maaş ve tahsisatı fevkalâdesi	
22	20 520	
16	10 274	1337 Gayesindeki vaziyet
6	10 246	Fazlası

